

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики

3 липня 2025 року

Веде засідання голова Комітету ГЕТМАНЦЕВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всіх вітаю. Починаємо наше засідання комітету традиційно з переклички. Гетманцев є.

Железняк. ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Є. Приєднуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дубінський. Ковальчук.

КОВАЛЬЧУК О.В. Доброго дня. Приєднуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Палиця. Доручаю голоси рахувати Мотовиловцю. Василевська-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Присутня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильченко. Воронько. А де Воронько? Був. Олег Євгенович, не бачимо вас. Володіна.

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герєга.

ГЕРЕГА О.В. Доброго всім дня. Герєга присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго, Олександр Володимирович. Горват.

ГОРВАТ Р.І. Є. Доброго дня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго, Роберт Іванович. Діденко.

ДІДЕНКО Ю.О. Вітаю. Присутня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю. Заблоцький. Кінзбурська.

КІНЗБУРСЬКА В.О. Кінзбурська є. Добрий ринок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Колісник. Кулініч.

КУЛІНІЧ О.І. Доброго дня. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Леонов.

ЛЕОНОВ О.О. Леонов приєднався. Доброго ранку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Заблоцький бачу.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Приєднався. Добрий ранок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Лукашев. Вибачте, Лукашева... дай боже здоров'я, одужання. Ляшенко.

ЛЯШЕНКО О.А. Присутня. Добрий ранок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий. Марусяк.

МАРУСЯК О.Р. Добрий ранок. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий ранок. Олег Романович, у вас зачіска нова?

МАРУСЯК О.Р. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми не обмивали з вами її. Мотовиловець.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Мотовиловець присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ніколаєнко.

НІКОЛАЄНКО А.І. Ніколаєнко присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Петруняк.

ПЕТРУНЯК Є.В. Усім вітання. Петруняк присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. Приходько присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Рєпіна.

РЄПІНА Е.А. Доброго дня. Рєпіна присутня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Скорик.

СКОРИК М.Л. Доброго ранку. Скорик присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Славицька.

СЛАВИЦЬКА А.К. Доброго дня. Присутня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Сова.

СОВА О.Г. Доброго ранку. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Устенко.

УСТЕНКО О.О. Доброго ранку. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Южаніна. Щось мені підказує, що швидше підуть питання.

Кворум є. Можемо починати розгляд питань порядку денного. У нас з вами порядок денний розданий. Чи є зауваження до порядку денного? Нема. Дякую дуже. Будемо вважати затвердженим порядок денний. І переходимо до першого питання порядку...

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Пане голово, пробачте, будь ласка, не встиг. А скажіть, що Мінфін відповів по плану митниці?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, у нас... Ну давайте дамо Мінфіну відповісти, що я буду за нього говорити. Є Мінфін? Вчора ми надсилали вам листа щодо плану реформування митниці. Хтось може відповісти з Мінфіну?

_____. Так, колеги, можемо відповісти. Доброго дня. Отримали ваш лист нещодавно. Звичайно, проект плану готовий, засланий на Кабмін, готовий поділитися в робочому порядку з комітетом, без проблем, надішлемо.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Якщо можна, тоді, пане голово, в комітет, в чат, скиньте, або на пошту, як вам буде зручно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую всім, всі отримають все.

Добре. 13007. 13007 законопроект, який довго дуже готувався на комітеті, бо були зауваження до конкретних його положень. Документ, законопроект вірніше, пропонує значно зміцнити інституційну спроможність Фонду гарантування вкладів фізичних осіб і відповідним чином надати йому можливість щодо більш ефективного вирішення тих проблемних питань, які виникають при виведенні банків, неплатоспроможних банків з ринку, при ліквідації банків, при ліквідації їх внаслідок позбавлення ліцензій та інших випадках.

Власне, ми дуже так глибоко його обговорили, майже постатейно і з урахуванням того, що у нас є законопроект альтернативний і основний, ми вирішили подати доопрацьований депутатський законопроект, де були враховані велика кількість, дякую дуже Южаніній Ніні Петрівні, дякую дуже Андрію Івановичу за пропозиції, які врешті були враховані. Таким чином "дешний" законопроект він розданий народним депутатам, я пропоную обговорити. Якщо є якісь зауваження до цього тексту з боку депутатів, Національного банку, Фонду гарантування, будь ласка.

НОВІКОВ В.В. Пан Данило, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, заступник директора розпорядника Новіков Віктор Володимирович. Дійсно, опрацьований законопроект, фактично ми досягли згоди по майже всіх питаннях, тільки залишилось питання по статті 6. Ми фактично повертаємося до старої редакції, і є певні ризики при розгляді цієї справи в Конституційному Суді України, про який ми вже говорили, стосовно державної реєстрації Міністерством юстиції. Фонд не заперечує проти того компромісу, який ми досягли, це стосовно реєстрації в Єдиному державному реєстрі Міністерства юстиції, але те, що залишається державна реєстрація, це несе певні ризики для розгляду в Конституційному Суді України. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дивіться, я чесно вам скажу, я не чув від вас, не те, що не чув від вас заперечень щодо цього пункту, я чув ваше погодження, особисто вашу згоду, особисто вашу згоду на зазначені норми. І ми працюємо над законопроектом скільки вже?

НОВІКОВ В.В. Можна сказати місяць.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Місяця чотири точно. І ви зараз об 11:10 серйозно вирішили прокинутися?

НОВІКОВ В.В. Ні, пане Данило, мова йшла про державний реєстр, це реєстрацію в реєстрі ми погоджували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підлягає державній реєстрації Міністерством юстиції України та включається до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів. Це поточне формулювання.

НОВІКОВ В.В. Так правильно, а мова йшла про державний реєстр, ми погоджувались на реєстрацію в державному реєстрі. А державна реєстрація – це окрема процедура.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не розумію. Да, будь ласка, Матузка.

МАТУЗКА Я.В. Дякую, Данило Олександрович. Шановні народні депутати, ми хочемо підтримати тут Фонд гарантування вкладів. Напевно, вийшло якесь непорозуміння повертатися до моделі реєстрації актів фонду як нормативно-правових, несе відповідні ризики в Конституційному Суді. І рік тому, якщо ви пам'ятаєте, ми змінювали ці норми саме для того, аби нівелювати ці ризики, і зараз повертатися – це дуже ризиковано. І просили б підтримати позицію Фонду виключити державну реєстрацію як нормативно-правових актів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дивіться, дуже поважаємо, ви ж знаєте, наскільки, позицію Національного банку і завжди дослуховуємося до позиції Національного банку. Але я, чесно кажучи, не бачу юридичних ризиків чому? Тому що ваше питання, воно стосується тих справ, які вже розглядаються, по-перше, і там уже діють відповідні правила, а не акти. А те, що ми зараз приймаємо, воно буде діяти на майбутнє тільки. Тому це питання для майбутнього розгляду в майбутніх справах тих чи інших питань і, напевно, це не про ті справи, про які ми з вами говорили, коли зносили цю норму і перетворювали нормативні акти на правила. Ми ж керувалися конкретними справами, які є в Конституційному Суді, да, пам'ятаєте? Комітет підтримав вас. Тому давайте оцей аргумент, ми все ж таки його відкинемо.

Щодо реєстрації, я не зрозумів, як без реєстрації вони можуть бути включені до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів, а вони повинні бути включені. Але поряд з цим, дивіться: читання перше, читання перше, питання точно не концептуальне, питання якраз для правки. Тому, будь ласка, разом з Фондом гарантування вкладів обґрунтуйте ваші пропозиції до другого читання. Я переконаний, що будуть депутати, які підтримують у якості правки. Я сам готовий, якщо вас... *(Не чути)* ви не знайдете, то аби була у нас дискусія з цього приводу предметна, да, подати відповідну правку і повернутися до цієї дискусії.

Але так не можна робити, ми з вами це проходили вже декілька ітерацій. Мені здається, що недостатньо ще пояснили вам правила роботи комітету. Неможливо працювати над актом 4 місяці, а потім на десятій хвилині комітету вийти з протилежною позицією ніж та, яка була 4 місяці підряд. Так, ми так не будемо робити. Причому ви погоджувалися, депутати обґрунтовували, все, була дискусія, компроміс був знайдений, а тут ви прокинулися раптом. Так не працює. Ну і, дійсно, можна було б щось говорити, якщо б ми у другому читанні були. А так як у нас є ще точно можливість це виправити, якщо ви надасте свої аргументи, тому я вважаю, що давайте лишати, як є. Тим більше, що народні депутати... Ніколаєнко, яка позиція? Ви наполягали на цій правці.

НІКОЛАЄНКО А.І. Данило Олександрович, я підтримую вашу позицію по тому, що у нас була велика кількість зустрічей, ітерацій, і ми з вами особисто приймали участь два дні тому в робочій групі. Це питання не стояло. Наскільки мені відомо, воно виникло на рівні коментаря від представника Національного банку вчора в чаті помічників, де вони там сказали, що "і ми вважаємо, що теж треба прибрати".

Я, при всій повазі до інституції Національного банку, але так не працює. Ваші представники теж були на робочій групі, цей термін погоджений. І вони мають відключення від робочої і голови комітету, і мого. Він, ми домовились, що буде йти так, як ми погодили. А там, де ми не погодили, в рамках правок між першим і другим читанням. І учора ввечері знову виникають якісь речі. Ну, так не робиться, принаймні в нас в комітеті так не працює останні 6 років.

Тому я підтримую голову. Я пропоную зробити "дешний", я готовий і підписатись під ним також. Тому що я вважаю, що багато роботи зроблено, досягнуто компромісу по багатьох питаннях. Що стосується цього конкретного, подавайте правку. Я думаю, що якщо аргументи будуть достойні і буде підтримка, значить, буде підтримка. Ну, принаймні сьогодні, просто щоб ми не затримувались, рухатись по тій таблиці, яку ми затвердили і яка є підставою для "дешного" законопроекту. У мене така позиція. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Це єдине питання до "дешки"? Дякую.

Отже, переходимо до голосування. Да, тут треба мені ще... Дивіться, у нас тут до... (*Не чути*) ми її обговорювали, просто вона трішки уточнена, правка, щодо повноважень податкової при перевірці банку, що ліквідується. У нас є декілька, на жаль, сумних прикладів, коли банки, що ліквідуються, через банківську таємницю та суди отримують, вкравши шалені гроші, мільярди з бюджету, отримують індульгенцію фактично через те, що податкова не може їх перевірити, і вони блокують через суди перевірку податкової, і це погано, бо ці гроші повинні бути у армії, а не у шахраїв. Тому ми системно вирішуємо це питання, надаючи можливість податковій перевіряти банки, що ліквідовані, що ліквідуються, в процесі ліквідації.

Отже, з врахуванням вищевикладеного ставлю на голосування висновок Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики до проектів законів України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Національного банку України та інститутів спільного інвестування (реєстраційний номер 13007 та альтернативного 13007-1).

Комітет вирішив підтримати редакцію доопрацьованого комітетом проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Національного банку України та інститутів спільного інвестування, доручити народним депутатам України – членам комітету відповідно до частини другої статті 110 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" оформити та в установленому порядку подати на розгляд Верховної Ради України зазначений проект закону.

Рекомендувати Верховній Раді України проекти законів України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Національного банку України та інститутів спільного інвестування (реєстраційний номер 13007), поданий народним депутатом України Гетманцевим, та альтернативний 13007-1, та доопрацьований комітетом проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Національного банку України та інститутів спільного інвестування включити до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

За результатами розгляду в першому читанні доопрацьований комітетом проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Національного банку України та інститутів спільного інвестування з урахуванням включення до тексту законопроекту таких поправок.

Пункт 4 частини першої статті (*нерозбірливо*) Закону України "Про банки і банківську діяльність" доповнити пунктом "є" такого змісту: "є) на його запит у випадках та обсягах, встановлених у статті 46 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб".

Частину другу статті 46 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" ... (*Не чути*) 5 прим. такого змісту: "5.прим. Відомості про банківські рахунки, фінансово-економічний стан операцій та правочинів клієнтів, які пов'язані з таким банком особами, розкриваються ними в порядку, встановленому Законом "Про банки та банківську діяльність", - прийняти за основу.

Доручити комітету доопрацювати законопроект відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України з урахуванням пропозицій, зауважень, висловлених у висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України; пропозицій, висловлених в узагальнюючому висновку Міністерства фінансів України; пропозицій і поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні. Співдоповідачем призначити Гетманцева.

Прошу голосувати. Гетманцев – за. Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. За. Пропоную без Ніни Петрівни більше комітети не проводити, вони стають скучні і передбачувані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ковальчук.

КОВАЛЬЧУК О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Палиця.Василевська-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Смаглюк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Васильченко.Воронько.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Васильченко - за.

КІНЗБУРСЬКА В.О. Пане голово, зарахуйте, будь ласка, Кінзбурську. ... *(Не чути)*

ВОРОНЬКО О.Є. Воронько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.Володіна.

. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герега.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Васильченко було чути, пане голово?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильченко – за.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герега.

ГЕРЕГА О.В. Герега – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Горват.

ГОРВАТ Р.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Діденко.

ДІДЕНКО Ю.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Заблоцький.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Колісник.Кулініч.

КУЛІНІЧ О.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Леонов.

ЛЕОНОВ О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Лукашев.Ляшенко.

ЛЯШЕНКО А.О. Ляшенко - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Марусяк.

МАРУСЯК О.Р. Марусяк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Мотовиловець.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Мотовиловець – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Ніколаєнко.

НІКОЛАЄНКО А.І. Ніколаєнко - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Петруняк.

ПЕТРУНЯК Є.В. Петруняк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. Приходько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Рєпіна.

РЄПІНА Е.А. Рєпіна – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Скорик.

СКОРИК М.Л. Скорик - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Славицька.

СЛАВИЦЬКА А.К. Славицька – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Сова.

СОВА О.Г. Сова – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Устенко.

УСТЕНКО О.О. Устенко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Одноголосне рішення, всім дякую. Готуємося до розгляду в залі. Цей законопроект, до речі, на виконання наших міжнародних вимог, тому треба його обов'язково прийняти, ну, в цю сесію, яка наближається.

Далі пішли. Наступний законопроект – це проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA). Будь ласка, Василювська-Смаглюк готувала цей законопроект.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Дякую. Мінфіну слово не будемо давати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чималий. Давайте, а хто тут перший? Автор тут Мінфін.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Це Кабмін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кабмін, да. Давайте з Кабміну почнемо. Вибачте, будь ласка, да.

_____. Дякую, Данило Олександрович.

Шановні народні депутати, я хотів би тоді розпочати свою доповідь з позитивів, які несе даний законопроект, і потім коротко зупинюсь, що саме пропонується даним законопроектом.

Безпосередньо даний законопроект надзвичайно важливий не тільки з точки зору приєднання до зони платежів у євро, а саме з тим, що ми доєднуємося до величезної когорти тих країн, які працюють в єдиній системі. Це більше 500 мільйонів громадян та бізнес у 37 країнах. Безпосередньо після того, як ми схвалимо цей проект закону і приєднаємося до зони платежів у євро, для бізнесу і для фізичних осіб зменшується комісія. Оскільки зараз переказ коштує близько 0,7 відсотка – 1,5 відсотка плюс 15-25 євро фіксованої плати, то після роботи в зоні SEPA це буде коштувати в районі від 0 до 1 євро за переказ.

Також швидкість переказів. Я думаю, будь-хто, хто робив переказ в європейські країни, розуміє, що це досить така складна процедура. Після приєднання до даної системи це буде дуже швидко. Зараз це 1-7 днів, при приєднанні можливість є до швидких платежів – до 10 секунд. Тобто це надзвичайно пришвидшує роботу саме щодо платіжних систем. Також немає необхідності заповнювати SWIFT-перекази, SWIFT-форми. Перекази будуть можливі виключно при наявності IBAN і перерахунок буде йти по IBAN, так, як ми це робимо всередині країни.

Також коли ми говоримо про SEPA, то ризик премій на грошові перекази буде також зменшуватись, і це досить добре для бізнесу і для інвестицій. Це надзвичайно скорочує швидкість і витрати самого бізнесу на здійснення таких переказів.

Також ми можемо говорити про розвиток фінтеху українського, оскільки всі наші компанії, які в цьому працюють, зможуть працювати з європейськими платіжними API і продавати своє рішення на 500-мільйонному ринку без посередників.

Також це призведе до економії на транзакційних переказах. Ми оцінили, це близько 100 мільйонів євро в рік виключно транзакційні платежі всередині країни.

Також ми бачимо потенціал приросту по валовому внутрішньому продукту від цього, і саме головне – це вплив на малі і середні підприємства, а також на звичайних громадян, оскільки знову ж таки це надзвичайно спрощує роботу для них, саме що стосується переказів.

І тепер коротко про те, що пропонується самим проектом закону. Це безпосередньо найбільш обговорюване – це створення реєстру рахунків та індивідуальних банківських сейфів фізичних осіб та надання доступу до нього державним фінансовим моніторингом: АРМА, НАЗК, НАБУ, БЕБ, - але виключно через спеціальний доступ, або шляхом взаємодії електронних реєстрів, а також іншим державним органам, виключно за рішенням суду. Також створення реєстру кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень; також посилення перевірки інформації про КБВ, введення дієвих санкцій за порушення правил фінансового моніторингу; забезпечення захисту викривачів у сфері запобігання та протидії від погроз, помсти чи ворожих дій та від несприятливих або дискримінаційних дій при працевлаштуванні; також поширення обов'язків суб'єктів первинного фінансового моніторингу на осіб, які зберігають, торгують або діють як посередники в торгівлі творами мистецтва, коли вони здійснюються через вільні порти; а також поширення обов'язків суб'єктів первинного фінансового моніторингу на довірчих власників трасту або іншого подібного правоутворення.

Ще раз хочу звернути увагу, що законопроект не передбачає передання до реєстру рахунків або індивідуальних банківських сейфів фізичних осіб відомостей про рух і залишки коштів на рахунках та про вміст таких сейфів. Це буде, перш за все, закрита система, доступ до неї буде непублічний і виключно буде лонгуватися. Такий реєстр буде використовуватися виключно відповідними органами і виключно в їх службовій діяльності.

Враховуючи важливість даного законопроекту, прошу його підтримати. Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, Василевська-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Дякую, шановний пане голово.

Дійсно, законопроект надзвичайно важливий. Хочу всім нагадати, що Прем'єр-міністр... за його дорученням була створена міжвідомча робоча група. Найактивнішими учасниками, звісно, було Міністерство фінансів і Національний банк. І хочу нагадати, що до SEPA вже приєдналися такі країни як Молдова, Північна Македонія. Ми маємо це зробити в рамках наших євроінтеграційних прагнень.

Під час роботи над законопроектом, коли вже він був зареєстрований і потрапив до нашого комітету, було проведено дві технічні робочі групи. Цьому передувала плідна робота з експертами Ради Європи, за що хочу подякувати їм, тому що експерти Ради Європи проаналізували кожен блок законопроекту, дали свої висновки, і у висновках цих сказано, що законопроект відповідає директивам і іншим нормативно-правовим актам Європейського Союзу, а також, що важливо, Рекомендаціям FATF. Експерти підкреслили всебічний, технічно довершений підхід до правової гармонізації в цьому плані.

Ми отримали також висновки Головного науково-експертного управління Верховної Ради, яке зі свого боку не вбачає правових перешкод до ухвалення законопроекту. І також до роботи над законопроектом у рамках робочих груп, що передують першому читанню, брала участь з народних депутатів наша Ніна Петрівна Южаніна та її помічник. Інші народні депутати не надали якихось суттєвих зауважень та пропозицій.

Що стосується зауважень ГНЕУ, то ми частково їх врахуємо, і нам потрібно буде до другого читання ще внести декілька правок і пропозицій для того, щоб у Верховній Раді його проголосувати.

Що стосується всіх плюсів цього законопроекту і про миттєві перекази, і про економію нашого бізнес, який релокується зараз в країни Євросоюзу і має тижнями чекати будь-яких переказів, ходити в банк, заповнювати купу папірців, ще й платити зайві гроші. То цей законопроект повністю вирішує це питання і бізнес його підтримує.

На комітеті зараз присутні представники Європейської бізнес асоціації, які також брали участь у робочій групі, підтримують представники ...*(Не чути)*, підтримують, мають зауваження, ми пропрацюємо їх, врахуємо. Відтак законопроект повністю готовий до першого читання. Пане голово, моя доповідь завершена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дивіться, тут ще альтернативний Разумкова. Є хтось? Накладка, ясно. Тоді переходимо, да, тоді ще Нацбанк я хотів би послухати.

ШАБАН О.В. Добрий день, Данило Олександрович, добрий день, шановні депутати. Ми підтримуємо цей проект, він дійсно спрямований на євроінтеграцію. Єдине, ми декілька неконцептуальних застережень до другого читання маємо, зокрема щодо виключення положень про надання банківської таємниці з реєстру державним і приватним виконавцям. Це не передбачено статтею 3 Директиви 1153 2019 року.

Тому знову ж таки проект підтримуємо і готові долучитись до підготовки проекту у другому читанні. Дякую... підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до обговорення. Будь ласка, Ніна Петрівна. Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П. Доброго дня, колеги. Я, на жаль, не можу сьогодні голосувати, але я вирішила і змогла технічно тут підключитися до вас. Тому, звісно, про Фонд гарантування вкладів зміни, які вносилися, пропустила. Але в цьому проекті хочу прийняти участь в обговоренні.

Тому що все, що сказав і пан Улютін, і пані Оля стосовно там самої системи, підключення до системи SEPA, – це точно правильно, точно допоможе і бізнесу, і громадянам, наскільки, я, правда, не стала би так стверджувати, як ви розписали. Але друга частина цього проекту закону, вона взагалі... *(Не чути)* починаючи з адміністрування податкової, а потім надання доступу отим всім структурам, які ви перелічили, немає ніякого відношення до роботи і до підключення до єдиної системи переказів в євро. Яке має відношення цей реєстр з усіма даними по всім фізособам? Ми ж усвідомлюємо, що це не тільки по держслужбовцям і тим, хто декларується, а це по всім громадянам України. Це перше питання.

Друге питання. А скажіть, будь ласка, а з якого дива, не напрацювавши ще зовсім нормативної бази і не відпрацювавши ті норми закону, які по суб'єктам первинного фінансового моніторингу як би однозначно давали розуміти, що і в яких рамках мають виконувати ці суб'єкти, ми зараз піднімаємо суму штрафів, які можуть застосовуватися до них. Як так можна при таких дискреціях йти далі, і не відпрацювавши ці всі процеси на сьогоднішній день?

Я думаю, що цей проект закону от знову ж таки в першій частині позитив, друга частина виключно негатив. Кому з вас може здаватися, що там немає нічого страшного? Шановні колеги члени комітету, подумайте самі, що пропонують зараз при нинішній системі ще додати нашим контролюючим органам.

Просто мені здається, ми говорили на робочій групі, я звертала увагу Олі. Пані Оля говорить, що давайте доопрацюємо до другого читання. Як доопрацюємо до другого читання, якщо це є лейтмотивом цього проекту закону, саме друга частина, оце посилення всіх вимог створення єдиного реєстру. А чому би не піти нам по шляху прибалтійських країн? У них є єдина база, яка створена з усіх реєстрів, і кому потрібно з всіх систем, які ведуться кожним відомчим органом, і коли потрібно на законних підставах любий державний орган, може отримати цю інформацію. Ніде не збирається, при тому у контролюючому органі, який має фіскальну спрямованість у своїй діяльності. Вибачте мене, як так можна. Я категорично проти цього першого читання. Якщо можна, врахуйте, колеги, те, що я вам розказала. І дякую вам, пане Данило, що дали мені можливість висловитись.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ольга Михайлівна, відреагуйте.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Дякую.

Частина зауважень Ніни Петрівни обговорювалась і буде врахована. Мініфін висловив погодження, можливо, варто і Мініфіну тримати ці реєстри, зараз Денис Валерійович про це розкаже більш детально.

А що стосується доступу правоохоронних органів, то насправді, якщо ви відкриєте закони профільні про кожен цей орган, наприклад НАБУ, то ви побачите, що вони і так, і так гарантовано мають право доступу до всіх реєстрів, наявних в Україні. Відтак говорити, що має бути виняток якийсь, де вони не будуть мати цього прямого доступу, наразі неможливо. Дякую. Денис Валерійович доповнить, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, Денис Улютін.

УЛЮТІН Д.В. Данило Олександрович, Ольга Михайлівна, Ніна Петрівна! Тут питання в тому, що неможливо приєднатись до SEPA, не виконавши всі обов'язки, які впливають саме з цього приєднання. І комплаєнс, і фінансовий моніторинг, і наша робота саме з унеможливленням відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом, це комплекс дій, які ми маємо зробити для того, щоби до нашої банківської системи і до наших банківських процедур була довіра від якраз інших 37 учасників і самої системи.

Тому в будь-якому випадку необхідно буде це реалізовувати, і такий реєстр перш за все він не розкриває інформацію про рух, він не розкриває інформацію про залишки коштів, він інформує просто про наявність такого рахунку у того чи іншого громадянина в Україні. Це виключно необхідно саме для побудови правильної системи боротьби з ухиленням від відмивання коштів. Це не наша вимога, це вимога самої системи, без цього ми просто не приєднаємось.

Щодо того, щоб цей реєстр був під Міністерством фінансів, ми проговорювали це, ми готові на це, ми, більш того, хочу сказати, що доступ до самої і системи, і безпеки самої системи ми також вже пропрацьовували. Якщо коротко зупинитись, то це безпосередньо в нас в планах, після прийняття цього закону це розробка ефективної та безпечної системи авторизації, тобто не буде можливості просто заходити і просто дивитися, кожен вхід буде логуватись, контролюватись. Точно так же контроль за доступом до інформації у межах повноважень, тобто не можна дивитись того на що повноважень у тебе немає. Налагодження аудиту всіх запитів, тобто безпосередньо щомісячний і щорічний аудит таких запитів, чи вони були здійснені просто для цікавості, чи у межах тих чи інших повноважень. І побудова багаторівневої системи верифікації таких запитів. Більш того, запобігання несанкціонованого доступу до особистої інформації, впровадження сучасних методів шифрування і саме моніторинг та запобігання потенційної вразливості систем.

Все це у нас є в планах, і ми це пропрацьовували. Але саму постанову будь-яку про роботу такого реєстру ми зробити не можемо до того моменту, поки ми не будемо мати на це повноваження.

Що стосується штрафів, я хочу сказати знову ж таки, хочемо ми чи не хочемо, але в процесі євроінтеграції нам прийдеться імплементувати ті директиви і ті рівні штрафів, які є у європейських країнах. Це буде вимога, і поки ми його не імплементуємо, ми не зможемо приєднатися. Тобто це не те, що наша забаганка чи Міністерства фінансів забаганка, це вимоги європейських партнерів в рамках приєднання. Якщо ми хочемо позитив, ми маємо повністю відповідати комплаєнсу, маємо повністю відповідати регуляціям. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зрозуміло. Ніна Петрівна, хочете відреагувати?

ЮЖАНІНА Н.П. Так. Дивіться, ви все правильно говорите, але це в ідеальному випадку. Якщо ми в другу частину ...*(Не чути)* то тоді, вибачте мене, але ми не готові і до приєднання до SEPA. Я розумію, що ви говорите, що це дуже взаємопов'язані речі, але тільки не знаю, хто там, якась жінка чи чоловік із села, у якої і рахунків немає, не знає, як зараз працює вся наша банківська система, фінмоніторинг і всі комплаєнси.

Тому, пане Денис, ви праві в тому, що ідеально має виглядати так і що система входу в реєстр має бути такою, як ви сказали. А скажіть, будь ласка, зараз в якій системі в Україні реалізовано саме такий підхід, що все фіксується, ніхто не може отримати інформацію і зробити запит, наприклад, навіть у базах податкової. Ви зараз говорите речі, які ми не змогли б у жодному випадку реалізувати. ...*(Не чути)* Але вона у нас працює до точності навпаки. Тому якщо ми не можемо виконати оцю всю другу частину, щоб вона якісно працювала і справді не приносила шкоди економіці країни, бо вона економіці країни приносить... фінмоніторинг з його діями. То тоді не варто нам і приймати першу частину, хай мене вибачить бізнес, кого це цікавить. Тому що, вибачте, і цей же бізнес догонять з його працівниками, з його людьми через жорсткі вимоги другої частини. Ну, ви знаєте, скільки зараз проблем із фінмоніторингом, наприклад, який здійснюється Національним банком України. Навіщо ми зараз говоримо про речі, на які закриваємо очі. Не можна закривати очі, я проти цього. От і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, є таке. Дивіться, там же ще ці ячейки, комірки, чи як вони називаються?

УЛЮТІН Д.В. Банківські комірки, банківські ячейки. Так точно.

ЮЖАНІНА Н.П. А от банківські комірки навіщо? Питання: навіщо банківські комірки? Щоб що?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Денис Улютін.

УЛЮТІН Д.В. Дивіться, при побудові системи боротьби з ...*(Не чути)* відмивання коштів, отриманих злочинних шляхом, та унеможливлення фінансування тероризму, є речі, які вказують на ті чи інші дії. Ми буквально недавно проговорювали інформацію, в тому числі з фінмоніторингом щодо дропів, щодо використання цього в ігровому бізнесу, щодо використання таких речей. Як ви думаєте, звідки можна узнати, що людина, яка не має жодної активності, її рахунок в кожному банку. Для чого такий людині рахунок в кожному банку?

Просто, щоб у нього була картка, він колекціонує їх. Таким чином ця система побудовується ризик-орієнтованим методом.

Яким чином далі це відпрацьовується? Точно так же, не потрібно шукати по всій банківській системі наявність цього рахунку, ми знаємо, що така-то особа або така-то фізична особа має таку-то кількість рахунків. Далі правоохоронні органи можуть крутити і розкопувати чому, з якою метою, яким чином, тобто це вже буде робота самого правоохоронного органу.

Наша задача як Міністерства фінансів в даному випадку буде, якщо цей реєстр буде у нас, забезпечити безпеку такого реєстру і унеможливлення витоку інформації. Я хочу сказати, що Міністерство фінансів може це зробити. У нас є кілька систем всередині Міністерства фінансів, до яких доступ має обмежене коло осіб. Навіть куруючі заступники не мають можливості навіть зайти в кімнату, де знаходиться така інформація або комп'ютери з доступом до цієї інформації. Тобто ми вміємо будувати системи закриті.

Знову ж таки, я розумію, що є у нас певні речі, це безпосередньо з реєстрами в інших органах. І тому Міністерство фінансів розробило стратегію ІТ-централізації, і ми рухатимемося по цьому шляху як Міністерство фінансів для того, щоби централізувати все ІТ під Міністерство фінансів, оскільки ми рівновіддалені від прийняття безпосередньо остаточного рішення. І ми це також робимо і намагаємося реалізувати. Тому в цій частині, щодо захисту таких даних, я вам гарантую, що це можливо зробити, і витоку такої інформації не буде.

Те ж саме стосується і комірок. Якщо в людини немає активності, жодної фінансової активності або є навпаки досить підозріла активність, то наявність ячеек – це також вказує на те, що людина має певні ресурси, які отримані або можуть бути отримані злочинним шляхом, або використані в злочинній діяльності. Знову ж таки це питання стосується виключно фінансування тероризму або відмивання коштів. І це дуже-дуже висока ймовірність того, що якщо ми не приймемо такий проект закону, то є висока вірогідність, що на певному етапі циклу оцінювання ми попадемо в "сірий" список. І це буде зовсім інша конструкція, ми не отримаємо плюси, ми отримаємо великий негатив як країна, що ми не готові рухатись в напрямку випрозорювання, і це велика-велика проблема. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Давайте все-таки Железняку дамо слово, бо він вже чекає довго. Будь ласка, Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Колеги, я дуже-дуже всіх закликаю на шостий рік нашої роботи не вважати членів комітету людьми, які інтелектуально не здатні відрізнити очевидну маніпуляцію від правди. Це дуже нам спростить повернути хоч якийсь елемент довіри, особливо між Мінфіном і комітетом.

Денис Валерійович – правильно я називаю по батькові? – розкажи мені, як при вашій супер... *(Не чути)* системі анонімні телеграм-канали, які якимось дивним чином пов'язані з певними бекофісами, які в нас "кришують" зараз ігорку по кандидатах з БЕБ, навіть я сказав би, кандидатам, які є діючими детективами НАБУ, отримали витяги з усіх реєстрів, їх опублікувати, в тому числі і... *(Не чути)* я вже не говорю про банківські рахунки, про податкові, і були, слава богу, настільки тупі, що забули навіть деякі ввідні дані з цих скринів поубирати? От скажи мені, як люди, які фактично не є навіть представниками держави, якщо ми говоримо про бек-офіс в даному випадку, отримали доступ до всіх цих реєстрів? Дай мені зараз будь-який реєстр, я якимось дивним чином знайду флешку з даними з цього. Це про захист даних на зараз.

І якщо вже хочете там перевірити, спитайте, наприклад, голову комітету, як бебівці, есбеушники, нацполовці і всі інші отримали дані про доходи, наприклад, наших цих моделей Онліфанс? Ну, як у них цей доступ з'явився? Це, що стосується захисту інформації. Ну, ребята, пробачте, але в чинній системі, причому в даному випадку я навіть тут не камінь тільки в Мінфін, а в цілому, ви захистити жодну інформацію не можете. Її якщо не можна отримати так, то можна на Даркнеті за 100 баксів спокійно купити, з будь-якого вашого реєстру, ось так. Це, що стосується реєстрів.

Тепер, що стосується законопроекту конкретно. Мені дуже подобається частина посилення повноважень Мінфіну щодо фінмону. Вона правильна, я особисто готовий подавати правки по посиленню в цьому напрямку повноважень Мінфіну. Не тому, що мені

хочеться тут допомогти Мінфіну, тому що фінмон, мені здається, очевидно, не справляється. У нас була, і тут були колеги деякі члени комітету тут присутні, робимо засідання ТСК по дропам, пробачте, ми їм не сподобались, рівень підготовки фінмону по цьому напрямку, я не буду тут критикувати, просто мені не сподобалось, я вважаю, що можна було значно краще. Але наявність реєстру чи його відсутність ніяким чином тут не допоможе. Тут є інша ініціатива від Нацбанку про реєстри дропів, є внутрішнє (*нерозбірливо*) банків, який об'єктивно в деяких банках чудово працює, вони ж можуть подивитися на людину, яка відкриває рахунки. Якщо у неї немає нічого вона ж має якось пройти (*нерозбірливо*)... від наявності реєстру тут нічого не зміниться.

Третє. Це вже що стосується підпорядкування. Дивіться, реєстр під податковою особливо після вашої Бюджетної декларації, яку Мінфін подав в порушення закону, двох законів, якщо говорити відверто, рахується як очевидно відкриття банківської таємниці. Подобається вам чи ні, але коли ми, народні депутати, будемо за це голосувати, то відповідно це одразу зайде саме в такій конотації.

Після того, як шановний пан Президент, я не знаю, чим займався, але не підписував два податкові закони, більше я ніяким чином не хочу себе з будь-якими такими змінами асоціювати і вкрай не раджу в тому числі представникам коаліції. Тому що, як завжди, з'їмо все, що погано, а потім виявиться, що воно і даром не потрібне було, як у нас було багато разів.

Тепер останнє, але я не знаю, чи у нас Драганчук присутній, але присутній, я сподіваюсь, наступний міністр фінансів. Поки Міністерство фінансів не навчиться виконувати закони, які приймаються в цьому комітеті, жоден законопроект, включаючи цей, не буде проходити український парламент. Я і наша фракція не будемо навіть по цій причині розглядати можливість проголосувати за цей, очевидно, вкрай непопулярний закон. Ребята, ми не побачили виконання Закону про митницю. Я зараз чую, що в нас є великі проблеми навіть з елементарною виплатою зарплат. І ці проблеми на стороні Мінфіну.

Тому пробачте, я вважаю і закликаю членів комітету зараз при всій повазі, великій, справді, повазі до деяких членів комітету, які працювали в робочій групі, відкласти це питання, поки Мінфін не навчиться виконувати закони України. Можемо повторити цей фокус у залі, але провалите закон. Обирайте, який з варіантів вам підходить, але в будь-якому разі іншого діалогу, я вважаю, з Мінфіном у нас не має бути і відверто він у нас просто не виходить. Ви зриваєте закони, ми, напевно, будемо виступати теж трохи політично в цьому питанні, хоча це не знімає багато тих зауважень, які я сказав.

В частині посилення спроможності Міністерства фінансів по фінмону хоча б для того, щоб фінмом займався не тим, щоб справки по депутатам відпрацьовував від ДБР на замовлення, а чимось іншим, я тут готовий підтримати, але це можна зробити в рамках окремої законодавчої ініціативи. Я переконаний, тут ви можете найти повну підтримку і не тільки мене. На цьому я закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, відреагуйте. Нацбанку давайте дамо спочатку, бо він теж чекає.

ШАБАН О.В. Даниле Олександровичу, хочу ще раз зауважити з приводу реєстру рахунків ЕСА. Його обов'язковість передбачена статтею 32а Директиви 849 2015 року ЄС, згідно якої держави-члени повинні впроваджувати відповідні централізовані автоматизовані механізми ідентифікації власників рахунків. Цей реєстр необхідний в тому числі для того, або перш за все в тому числі для того, щоб українське законодавство відповідало ... (*Не чути*) І в тому числі це потрібно для досєднання до SEPA. Це обов'язкове перше.

Друге. В цьому реєстрі не буде інформації про залишки і про рух коштів, лише банківська установа, номер рахунку, він включає вже розуміння, яка банківська установа, фізична особа і номер рахунку. Все. Тобто говорити про те, що там буде вся інформація або буде інформація, якої щось достатньо для того, щоб найжджати, там не буде цієї інформації.

Тобто це тут навіть не питання про там захист, який піднімає пан Ярослав, там обмежений обсяг інформації. Я хочу, щоб от було...

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Олексій, можна я тебе перебію, пробач, будь ласка, з великою повагою до Нацбанку і конкретно вас як спеціаліста.

Дивіться, що буде далі. Є у нас підприємець, ну, Іванов Іван Петрович, як буде працювати це на практиці. Приходить до нього ДБР, як завжди, доброго дня – доброго дня, їм не дали одразу в зуби 50 тисяч доларів, вони вирішили кримінальну справу і арештувати рахунки. От вони заходять у ваш реєстр і по системі одразу хлопають всі його рахунки, всі сейфи, як же в кращому випадку, говорю, що просто його арештовують, а не йдуть на обшук. Ось що буде на практиці. І ще раз, я ж не стверджую, що там будемо бачити зараз залишок, ні. Але давай говорити відверто, те ж саме БЕБ чудово за дуже дешеву суму, за баксів 100 за рахунок, приторговують будь-якою банківською таємницею з рахунків. Тепер ми їм от в цій корявій системі, я розумію, що я зараз намагаюсь відсіканням голови вилікувати зубний біль, типу воно не має так працювати. Як, в принципі, саме тому, я так розумію, той же самий пан голова і подав законопроект про мораторій на ці перевірки на оборонних підприємствах, воно має працювати по-іншому. Але по факту воно працює так. І типу, ребята, хочете, можемо вписати, що коли ми станемо членами Євросоюзу, це запрацює. Це типу, ви...

І пробачте, Денис, я зараз закінчу. Але ви зараз даєте, самі того не розуміючи, ну, точніше, напевно, ви точно... хочете, дуже страшний інструмент, який, ще раз, не важливо, я розумію, що там немає руху по рахунку, але прийняття закону, я вам говорю одразу, буде новина: це відкривають банківську таємницю. Я особисто, більше через вас не хочу нести за це будь-яку політичну відповідальність, тим більше законопроект провалиться. Якщо у колег є на це голоси і бажання – вперед. Ще раз, мені здається, це достатньо логічний, навіть політичний крок. Все, пробачте, що перебив, ще раз з повагою до присутніх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Улютін.

УЛЮТІН Д.В. Данило Олександрович, дозвольте, я швидко прокоментую. Тому що насправді, з великою повагою, Ярослав Іванович, до вас, але народні депутати просто філігранно вміють подавати інформацію, яка насправді трошки викривлена.

Фізичній особі - підприємці уже два десятки років передають всі дані в податкову щодо банківських рахунків, фізичних осіб - підприємців взагалі це не стосується. Більше того, щодо захисту реєстрів з Міністерства фінансів, з реєстру Мінфіну нічого не текло, тобто ми вивчили всі уроки і зробили висновки. Те, що ви кажете, це Міністерство фінансів не зможе захистити всі реєстри в країні, це не наш функціонал, але те, що буде в Мінфіну, те, що буде в Мінфіну, те буде закрито. І ми знаємо, як це будувати, цю систему.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Друзе, так ви ж в податкову підписуєте це, пробач.

УЛЮТІН Д.В. Ми ж говоримо, що до другого читання, до другого читання ми готові подати, разом опрацювати з комітетом і передати реєстр під Міністерство фінансів. Ми не заперечуємо того факту, що ми можемо це віддати на Мінфін. На моменті, коли ми розробляли даний проект закону, ця ідея не знайшла відповідного відклику і ми...

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Денис, пробач, будь ласка, якщо я перебиваю. Я чудово розумію по ФОПах проблеми, я ж говорю, ми ж... *(Не чути)* розбираємось. Але я про фізиків, фізиків, в плані не ФОПи, да, індивідуальні підприємці, а фізики.

По-друге, соггу, у вас є альтернативний від Разумкова, наскільки я почув... під "дешку" одразу нормальну, так ви хоча би мали шанс пройти зал. Ви цим законом не пройдете з податковою, реєстрами зал. Чесно, не хочу тут виглядати як баба-яга проти, я свою політичну позицію заявив, що типу я буду збивати кожен законопроект Мінфіну, поки з митницею не наведе порядок. Але окей, ну це політична позиція, давайте не будемо робити вигляд, що вона для вас стала новиною.

Але я переконаний, що у колег, я не уявляю, як ви зал переконаєте в першому читанні таку штуку проголосувати. І якщо і метою не було дати цей реєстр податковій, я розумію, чому ви... *(Не чути)* не дали. Якщо у нас є варіант з Мінфіном, в цій навіть моїй картинці світу у Мінфіну в мене найбільша довіра. Ну, ребята, вписується це в перше читання "дешкой".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ольга Михайлівна.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Дозвольте, Данило Олександрович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, прокоментуйте цю пропозицію.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Дякую.

Ярославе, насправді в моїй промові, якщо ти помітив, було сказано про те, що цей реєстр розглядає це питання щодо перенесення цього реєстру на міністерство замість податкової служби. І я би хотіла сказати в загальному, і ти людина, яка зробила надзвичайно багато для того, щоби випрозорити частину в тому числі шахрайських схем, і тобі ця тема близька, і ти вклав в це дуже багато сил. І говорити зараз про те, що можна торгувати якимись реєстрами, ну таким ми можемо торгувати і зараз, і можна було б торгувати вчора. Тобто тут питання не в торгівлі даними, а питання в тому, що ми маємо інтегрувати Україну в єдиний європейський платіжний простір для того, щоби вступити в Євросоюз. Це один із пунктів, який ми маємо виконати. І інтеграція в Євросоюз – це не ... *(Не чути)*. Тобто ти приймаєш і хороше, і погане для того, щоби виконати те, що написано в нашій Конституції. Тому цей законопроект визначає, ми вступаємо в Євросоюз чи не вступаємо. І якщо він запровадиться, а ти розкидаєшся словами, як на мене, я б такого не робила на твоєму місці, якби ми зараз обговорювали твій законопроект якийсь, то ми автоматично попадаємо в сірий список. І оце буде вже справжня проблема і для бізнесу, і для населення, і для того, щоб ми отримали допомогу, від якої залежить наш бюджет, і так далі, і тому подібне.

Цей реєстр буде створено для того, щоби Назарії Гусакови, люди, які там обманюють бабусь і так далі, також могли понести покарання і щоб захистити людей в тому числі від шахрайських схем, від волонтерства фальшивого, від багато інших речей. І це точно не вилікує хабарництво правоохоронних органів, але це дозволить захистити величезну частину людей, які є зараз незахищеними. Тому я прошу тебе поставитись до цього більш відповідально і не зводити рахунки з Міністерством фінансів саме на цьому законопроекті. Я сподіваюся, в тебе інша така можливість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Дивіться, колеги...

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Даниле Олександровичу, а можна я два слова скажу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Макс, можна я відреагую на репліку колеги і потім передамо тобі слово, якщо ти... А ти поки айкос покури.

Дивіться, Ольга, всі інші, я вам як людина, яка разом з Нацбанком, за що йому дуже вдячний, разом з всіма колегами, в тому числі і вами, трохи, напевно, вже розібрався, як у нас працює історія з дропами і з ... *(Не чути)*, і всім іншим. Одразу говорю, пробачте, цей закон, м'яко говорячи, не сильно він буде допомагати щось зробити от в цьому плані. Що буде допомагати, це реєстр дропів, окрема дискусія, яку Нацбанк, напевно, буде вести з нашим комітетом трошки пізніше.

По-друге, що стосується євроінтеграції. Ще раз, я це чудово розумію, дуже часто, давайте говорити відверто, я приходжу до вас з абсолютно якимись дикими законами по тій же самій Комісії по цінним паперам чи щось таке і говорю: дивіться, ребята, це вимога ЄС, вона мені сама не подобається, і тому ми впровадження конкретно цієї норми для того, щоб не стопорити євроінтеграцію, я думаю, що це якби загальна позиція, ми її відкладаємо на 32-й рік. І воно, в принципі, і там виконали, і на 32-й відклали.

Тому, що стосується конкретно позиції, я ще раз говорю, з великою повагою до присутніх, і мені дуже подобається частина в законопроекті щодо посилення спроможності Мінфіна контролювати фінмон і взагалі бачити, що там відбувається. Тому що я боюсь, що ми за останні 15 років, в принципі, трохи упустили цю службу. Не буду зараз заходити в цю дискусію, просто я точно переконаний, що там можна зробити багато краще, і, в принципі, це є в законопроекті. Цю частину я максимально підтримую.

Але, колеги, сорі, я не готовий і переконаний, що моя фракція як, у мене є відчуття, і багато інших, не буду за них говорити, але так я шучу, в такому вигляді голосувати. Окей, ви хочете, щоб воно пройшло. Я не думаю, що ми попадемо в чорний список, ребята. Ми

попадемо конкретно в чорний список більше по крипті, і там ми знаємо, да, ім'я і прізвище проблеми, але, ще раз – окрема дискусія. Але для того, якщо хочеться, щоб воно пройшло, мені здається, хоча б треба в "дешці" елементарні зауваження, на які я почув зі слів Ольги Михайлівни і Дениса Валерійовича, всі згодні, напевно, прибрати хоча б там те, що тригерить і те що, як виявилось, нам і не дуже було потрібно. Це що стосується загального законопроекту.

Інакше, типу, пробачте, у мене є ще своя позиція, вона дуже проста. Мінфін, якщо ви вирішили порушувати закони і виконувати частково, що вам подобається із того, що приймають народні депутати, що не приймають, окей, ну тоді ми вам зменшимо поле роботи, ми будемо не приймати закони додаткові ваші. Навчитесь виконувати – приходьте, будемо говорити інакше. Це політична позиція, але технічно, мені здається, вона правильна.

Останнє, по Назарію, знову ж таки, а як воно допоможе, ну от як? Що, правоохоронці не знають рахунки, на які він приймав? Знають. Що, не можуть відслідкувати фінмонстру? Теж можуть. Там просто вивід далі в крипту був і за кордон, от і все. Ну, типу, я думаю, що зараз там буде журналістське розслідування, ви просто зрозумієте, чому я так впевнено про це говорю. Але там зовсім інша дискусія. Все. Максим Аркадійович, давай.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Данило Олександрович, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Дякую.

Данило Олександрович, я чудово ставлюсь до Мінфіну і до пана Улютіна особисто, але я не буду голосувати за цей законопроект, і всіх можу переконати, також не будуть голосувати за цей законопроект.

Дивіться, рубати хвіст частками не потрібно. Якби хтось вийшов і сказав, що нам потрібна повна фіскалізація, детінізація, що ми знімаємо відверто і відкрито банківську таємницю, що ми будемо зараз дивитися, як власники та працівники кол-центрів раптом стали мультимільонерами, це було б зрозуміло, і ми змусимо всіх сплачувати податки. А, вибачте, захистити громадян шляхом реєстрації їх рахунків, вони не просили про такий захист. Що стосується Європи. Не так давно, два роки тому ми почули, що Європа забороняє нам вводити реєстр ПЕПів. Ми кажемо, добре... *(Не чути)* добре. Можна, ми хоч реєстр введемо, щоб знати, хто ПЕП, хто ні? Ні, заборонено. Ну, вибачте, якщо заборонено, то, мабуть, і цей реєстр не потрібен. Я уважно слухав всіх, я не почув, а нащо нам взагалі цей реєстр. Тому що має бути якась звітність? Ну, вибачте, ні. Якось будуть інакше працювати правоохоронні органи? Ні, вони по запиту, по судовому дозволу отримають інформацію скрізь, яка їм потрібна. Тобто це просто якась додаткова звітність, деś буде галочка поставлена. Населення буде сприймати так само негативно, якби ми відкрили банківську таємницю. Я не буду за це голосувати. Можете хоч куди скаржитись, як завжди, це не допоможе. Ну, мені здається, що цей законопроект навіть у порядок денний не потрапить, не те що не збере голосів. Ані "дешна" версія, ані альтернативна версія, ані будь-яка версія не на часі. Вибачте, у мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Денисе, відреагуйте, будь ласка.

УЛЮТІН Д.В. Дозвольте я просто короткий коментар щодо цього. Дивіться, передостання країна, яка приєдналась до SEPA, була Молдова, остання – це була Сербія. Ми маємо це напрацювання уже 4 роки. Чотири роки ми не маємо бажання просто спростити всі ці речі для громадян з точки зору користування системами платежів. Це не те, що мені потрібно. От мені особисто як Улютіну це точно, може, і непотрібно, але це потрібно нам як державі. Тобто ми можемо далі продовжувати казати, що це видумка, але ця видумка записана в директиві з 2015 року і продубльована була в 2019-му. Тобто в будь-якому випадку нам це доведеться зробити, хочемо ми цього чи не хочемо.

Ми поставити це в наш євроінтеграційний трек, нам потрібно країну вести в євроінтеграцію, робити це. Але ми не хочемо це робити, тому що насправді ми не хочемо робити те, що є в усіх європейських країнах, ми не хочемо базових речей. Більше того, цей реєстр – він не публічний. Я ще раз повторюю, він не буде навіть таким, як реєстр НАЗК. Немає цього, він закритий, туди дані не передаються.

Більш того, що стосується банківської таємниці, я вам чесно скажу, да, ми ведемо дискусію з Національним банком щодо доступу до банківської таємниці. Це складна дискусія, і в Національній стратегії доходів записано, що ми маємо до цього прийти, і це в будь-якому випадку буде. Але якщо ми... *(Не чути)* весь закон зі всіма цими речами, які ми вважаємо за потрібне зараз, то цей закон би навіть до комітету не дійшов би, він би навіть із Кабміну не вийшов, точно по тій же самій причині. Всі бояться робити значні кроки, і всі вважають, що ці кроки не потрібні. Да, особисто або особисті речі, моє особисте бачення, ми не можемо ставити особисте вище суспільного. В даному випадку це суспільно значимий законопроект, він потрібен не для того, щоб просто мати реєстр. Реєстр – це один із елементів приєднання. Не буде реєстру – не буде приєднання. Не буде приєднання – ми будемо продовжувати роботи SWIFT-перекази в європейські країни, заповнювати годинами всі ці дані, потім 7 днів чекати, після яких нам кошти будуть повертатись, тому що щось у SWIFT-переказі ти неправильно заповнив. Нам це, конечно, хорошо, бізнесу взагалі прекрасно, вони будуть точно так же продовжувати бути на околиці Європейського Союзу. Молдова, до речі, ще не в Європейському Союзі, але вони вже приєдналися до SEPA, у них вже немає цих проблем. Окей, ми можемо далі...

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Денис, ну, пробач...

БУЖАНСЬКА М.А. Даниле Олександровичу...

ЮЖАНІНА Н.П. Да можна говорити другу частину, Денис, навіщо ця політика від вас, я взагалі вас не розумію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так не буде. Дивіться, всі разом ми не будемо говорити.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Хто до громадян піде розповідати про SWIFT-перекази? Ну вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, вибачте, я мовчу, я ж мовчу, бачите, я взагалі...

_____. Давайте по руках, підняти руки.

_____. До тих 10 мільйонів громадян, які виїхали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, що всі висловилися. А тепер я буду давати слово і будемо висловлюватися.

У нас ще не говорив Мотовиловець. Давайте дамо Мотовиловцю.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Я би хотів би попросити, якщо ми дійсно цим законопроектом в дискусії кажемо, що дуже допоможе бізнесу, ми можемо попросити підтримку від асоціацій для того, щоб ми розуміли, що для них це важливо, тому що зараз досить дивно бачити, що в нас єдина позиція тільки Національного банку і Міністерства фінансів. Єдине прохання, дійсно, якщо бізнесу це потрібно, у нас же багато експортерів іде в Європейський Союз. Якщо вони є, будь ласка, дайте звернення, дайте показати, що це важливо.

Щодо дискусії щодо доступу до банківської таємниці. Дивіться, це буде комплексний закон, якщо він буде. Я вас дуже прошу готуватися до нього, тому що запит для того, щоб всі сплачували податки, я тут з Максимом Бужанським повністю погоджуюся, він присутній. Він присутній досить сильно. Ми готові на цей шлях, але просто робити по частинам, мабуть, це не вийде, там треба буде приймати один раз і вирішувати цю проблему. Тому що коли мені всі люди кажуть, я хочу податкову систему, як у Польщі. Ну, друзі, в Польщі повний доступ податкової до банківської таємниці є. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія, це ЄБА ви представляєте, да?

КУЛИКОВА В. Так, Данило Олександрович. Добрий день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте. Мотовиловець хотів голос бізнесу почути.

КУЛИКОВА В. Дякую за можливість теж долучитися до обговорення. У нас відбулася зустріч з Комітетом валютного регулювання, фінансових послуг Європейської бізнес асоціації, на якій Ольга Михайлівна представила законопроект. І відбулася, дійсно, дискусія з представниками наших членських компаній.

Підготовлена на сьогоднішній день позиція про підтримку ініціативи, про підтримку законопроекту в першому читанні з доопрацюванням до другого читання, оскільки у бізнесу є декілька, десь технічних, десь уточнюючих, пропозицій. Але в цілому ми ініціативу

підтримуємо. Ми вважаємо, що це на часі і дійсно допоможе бізнесу отримати ті переваги, про які сьогодні вже було зазначено представниками Міністерства фінансів, Нацбанку та Ольгою Михайлівною Василевською-Смаглюк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Я, при всій повазі, дивіться, ну, листом – це не підтримка. Виходьте в паблік, тому що...

КУЛИКОВА В. Він буде в медіа, так, звичайно. ... *(Не чути)* ми просто не виходимо в медіа без підписаної позиції, розумієте? Коли буде офіційно підписана позиція, ми одразу дублюємо її в медіа.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Не проспійть, будь ласка, голосування, просто пропозиція, це важливо.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П. Дякую. Дивіться, я за те, щоб ми просто підійшли, і звертаюся до пана Улютіна зараз, більш зважено і змогли вирішити питання, про яке ви говорите. Тільки давайте без політики.

В європейській директиві не написано про створення єдиного реєстру. Там про механізми доступу і розуміння всіх рахунків по фізичних особах. Тому цей механізм може бути створений у Національному банку, який автоматично дуже швидко буде отримувати з усіх банків України дані щодо відкритих рахунків по фізичній особі. І у разі запиту, про який ви говорите, який буде офіційно оформлений, який буде супер відповідати всім нормам закону для всіх правоохоронних і інших органів. Цей запит буде звернений до Національного банку і, враховуючи фінтех, буде швидко опрацьований і надана відповідь на такий запит. Це буде рішенням проблеми по виконанню вимог директиви, і це не буде створювати оцієї нової проблеми, яка точно буде проблемою для України. І я погоджуюсь, що ніхто ніколи не проголосує за такий проект закону.

Чому не реалізувати так, як я тільки що проговорила? Ми ж можемо сісти, проговорити, як технічно зробити і правильно, і виконати норми директиви, і так щоб не було всіх тих негативних наслідків, про які вже говоримо цілу годину. Ну, справді, дослухайтесь до цього.

І щодо ЄВА. Ви ж говорите про те, що вигідно просто для бізнесу. Ми ж не заперчуємо. Пане Андрій Мотовиловець, ми не заперчуємо, що це дуже добре було б доєднатися. Але друга частина в багатьох пунктах, в багатьох нормах, які зараз планується прийняти, неприйнятна для нашої країни. Ну, дослухайтесь, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П. І щодо податків, що мають сплачувати всі і з усіх доходів. На цю тему давайте окремо проведемо дискусію в комітеті і напрацюємо ті варіанти, щоб це справді почало потроху працювати. Людей до сплати податків треба привчати, не можна бити по голові. У нас це не проходить в Україні. Давайте привчати поступово, і тоді ми вийдемо на бажаний результат.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна, добре. Дякую. Ми ж не можемо постійно це обговорювати. Вибачте, ну, давайте вже якось завершувати...

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Данило Олександрович, можна два слова?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бужанський, Железняк і підсумує Василевська, і будемо переходити до прийняття рішення.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Я повністю погоджуюсь з Ніною Петрівною, людей потрібно привчати до сплати податків. От я пам'ятаю, як ми підняли податок на пальмову олію, *(Не чути)* сподіваюсь, тобто поступово привчаємо Петра Олексійовича, що потрібно сплачувати більше зі всієї повагою до нього.

Але, дивіться, допомога бізнесу – це добре. Але чого, вибачте, громадяни, яким жодним чином до бізнесу не стосуються, будуть реєструвати свої рахунки? Вони поставлять це питання, до чого тут вони, щоб бізнес не чекав тиждень, поки пройде SWIFT? Нічого, вони нікуди не поспішають. Ми не зможемо це пояснювати людям. Не зможемо. Якби ми вийшли і

сказали, ми знімаємо банківську таємницю, все буде відкрито, кожна копійка буде рахуватися або кожен крок, чи як там вона вже зветься, і кожна зайва копійка буде оподаткована і всі гроші підуть на зброю. Це було б зрозуміло хоча б, я не кажу сприйнято, зрозуміло. А просто ми будемо мати реєстр – ні, не потрібно чіпувати громадян таким чином, щоб сподобатись комусь в Європі і долучитися до якоїсь ініціативи. Трохи пізніше долучимося до цієї ініціативи. Може якась наступна влада візьме на себе цей почесний тягар долучитися. Я не буду за це голосувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Друзі, дивіться, ще раз... Мені здається, наше засідання стає дуже схожим на гарну гру в преферанс. У нас, очевидно, зрозуміло вірогідність прийняття цього закону, вона дуже близько наближається до нуля. Поки всі говорили, заліз, подивився, які країни не доєдналися, там достатньо великий список. Наприклад, Японія чи Канада. Правда ж дивно, напевно, їх ніхто не викидає з чорного списку.

Я розумію частину по євроінтеграції. Ще раз, я дуже часто приходжу з очевидно поганими нормами і буду приходити, тому що євроінтеграція, як виявилось, не дуже популярна штука, коли ти входиш в деталі, але ми їх переносимо на вступ в ЄС. Ніколаєнко в цьому свідок, він мене по багатьох нормах, по Комісії по цінним паперам переконував, по штрафів. І дякую йому за це, це логічна була дія. Тому ви, звичайно, можете зробити все, що завгодно. Я говорю, у мене є тут політична позиція при всій повазі до Мінфіну, але нам, напевно, треба навчитися виконувати закони, які приймають народні депутати.

Але окрім цього, так як людина конструктивна, я вам говорю, вам треба зупинити зараз історію, зробити "дешку", податкову точно прибрати. Тому що не можна одночасно говорити, що ми не даємо тут доступ і що ми це робимо для сплати податків. Це взаємно виключні речі: або – або. І всі ці норми я би радив би відкласти, і тоді, мені здається, воно б мало шанс. Є інший варіант, на який ви зараз підете, це проголосуєте, отримаєте багато негативу. І тут, як не дивно, той рідкісний випадок, коли Максим Аркадійович погоджується з Ніною Петрівною, а я погоджуюся навіть з Максимом Аркадійовичем, і в принципі, таку комбінацію зібрати дуже важко було б. Але ви її якось змогли зібрати, тому що вона сходиться на одному простому прогнозі, що шансів у законопроекті тоді не буде, просто буде негатив.

Навіщо Мінфіну це? Напевно, я розумію, тому що скоро все одно звільняться. Навіщо членам комітету? Не розумію. Навіщо фракції "Слуга народу"? Не розумію.

Останнє, з великою повагою до Європейської бізнес асоціації. Але наскільки я тільки що почув, це позиція комітету платіжного, де представлені відповідно компанії, які, очевидно, цей законопроект справді приєднання до SEPA буде необхідне, позитивне і таке інше. Ми би тоді б хотіли би отримати позицію, при всій повазі, від вашої асоціації як асоціації, так само я хотів би побачити позицію СУПі УРБ, які, умовно, користувачі тих послуг, які надають компанії члени вашого поважного комітету.

Тому що інакше, пробачте, це трохи викривлена навіть для мене дискусія, як ви знаєте, я дуже часто підтримую Європейську бізнес асоціацію, але я б все ж таки хотів би тут мати більш широкий погляд. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, відреагуйте, буквально 10 секунд.

КУЛИКОВА В. Дуже дякую.

Пане Ярославе, у вас дуже гарна пам'ять, і мені приємно, що ви пам'ятаєте, що я координую не один комітет, а ще й комітет електронних платежів.

Але цю позицію, саме тому ми трошки з нею затрималися, що комітет валютного регулювання фінансових послуг він відкритий. І ми залучили всіх наших членів до обговорення цієї позиції, і спочатку до напрацювання пакету пропозицій, а потім до листа підтримки. І жодних заперечень від різних індустрій не надійшло. Навпаки, компанії сказали, так, ми підтримуємо ініціативу щодо прийняття в першому читанні і готові долучитися до обговорення в рамках підготовки до другого читання цього законопроекту.

Тому це позиція не тільки платіжників або там платіжного ринку чи банківського, це позиція бізнес-спільноти, Європейської бізнес асоціації, всіх наших індустрій, які майже... там 900, майже тисяча компаній.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Тоді переконаний, що не буде так важко переконати і ваших колег з СУП і з УРБ, ФРУ, щоб вони так само дали позицію, для нас це буде важливо і показово. Можливо, це змінить мою позицію конкретно по цьому законопроекті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Все. Улютін ...*(Не чути)*

УЛЮТІН Д.В. Данило Олександрович, коротка ще інформація. Просто Японія і Канада не є в Європейському Союзі, і, в принципі, мені здається туди вони навіть не намагаються, а ми намагаємося. Більше того, серед країн, які в зоні платежів безпосередньо в SEPA, є Британія, яка вийшла із Євросоюзу, але із SEPA виходити вона не збирається, оскільки преференції, які дає ця система, набагато вищі ніж навіть їх політичне прагнення бути окремо від Європейського Союзу. Просто для інформації. Всі країни, це 37, 39 наразі, наразі це вже 39 країн, які працюють в цій системі.

А щодо директиви, то я можу просто скинути цитату, директива чітко під собою бачить, що це має бути реєстр, там прямо регуляція написано, що це має бути створений реєстр. Тобто далі, звісно, для вашого прийняття я мав додати інформацію...

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. У нас зараз технічна така дискусія. Денис, приєдналися до SEPA країни ЄС, країни-кандидати, і в даному випадку, коли ми говоримо про Великобританію, екс вже країна ЄС, коли Великобританія туди приєдналась, що я не заперечую. Просто звучала дискусія, що якщо провалимо закон і нас внесуть у чорний список, я ж говорю, це не дуже відповідає дійсності.

Що стосується регламенту і директиви. Підтверджую, давайте просто говорити відверто, що регламенти і директиви, як тут, так і по іншим, не мають обов'язку дати. У нас немає жодного бенчмарку по roadmap чи чомусь іншому, що ми маємо у 2026 року з 1 січня запустити цей реєстр, цього не існує. І говориться, що ми маємо приєднатися до директиви, а приєднатися ми, напевно, маємо таким чином. Я не буду тут довго заходити в дискусії, я теж з цього не сперечаюся, я говорю про те, що це можна відкласти в часі. І в рамках доопрацювання вашого законопроекту, який, очевидно, вам треба буде зробити або в рамках повторного першого, якщо піде це на голосування, або, що я закликаю зробити мудро і одразу зліпити "дешку", ви можете, вам Разумков, по-моєму, допоміг прямо, як тільки міг, своїм альтернативним законопроектом. То ви могли б це владнати, і ви би легше зібрали голоси, вирішивши цю проблему. Не хочете, ну, я ж завжди як опозиція...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ярослав Іванович, давайте, ну...Давайте, Ольга Василевська-Смаглюк, з урахуванням того, що ми почули зараз від усіх, зробіть висновки і...

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Дякую, Даниле Олександровичу.

Насправді SEPA – це 500 мільйонів громадян, які проводять платежі між собою. Серед цих 500 мільйонів громадян Європи та інших країн є 10 мільйонів громадян України, які є біженцями. Плюс ті громадяни, які нині живуть в Україні, надсилають гроші дітям, платять за їхнє навчання. Це не тільки бізнес, це наші фізичні особи, які мають платити за SWIFT гроші, а це відсоток від переказу, і фіксована вартість переказу, чекати 7 днів, ходити в банк, стояти в чергах і так далі.

Ми, на жаль, не можемо взяти все хороше з SEPA і адаптувати, не маючи відповідних реєстрів, що є частиною виконання директиви. Відтак для того, щоб приєднатися до SEPA, ми маємо виконати певні зобов'язання, які тут викликають в народних депутатів турбулентність. Цю турбулентність ми пропрацюємо до другого читання, але без адаптації цього законопроекту і вступу його в силу ми, на жаль, не зможемо виконати частину зобов'язань по вступу України в Євросоюз. Це буде зашквар величезного масштабу, який, я думаю, ніхто не хоче взяти на себе, цю відповідальність.

Тому я закликаю законопроект цей проголосувати до першого читання, пропрацювати до другого читання питання по реєстрах та інші питання, які є. Але нам доведеться його приймати, якщо ми не відмовляємося від наших європейських правил. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Все... *(Не чути)* зрозуміло, що ви підтримуєте.

Дивіться, друзі, давайте зараз сконцентруємося. Питання дискусійне, дійсно. Ми будемо проводити консультації з керівництвом фракції нашої і також з іншими фракціями щодо того, яким чином надалі рухати цей законопроект. Очевидно, що він є небезспірним з урахуванням тієї критики, яку ми тільки що почули, і з урахуванням підтримки, яку ми також тільки що почули не тільки від державних органів, які за це відповідають безпосередньо.

Я хотів би попросити, щоб ми дали можливість подальшого руху цього законопроекту і дали шанс на його подальший розгляд шляхом рекомендацій зараз парламенту. І далі вже провели з урахуванням цього рішення подальші консультації, можливо, і повернулись до цього законопроекту, а можливо, у зв'язку з тими рішеннями, які плануються, він сам нас змусить до нього повернутися, бо буде відхилений як законопроект також до першого читання попередньо Кабінетом Міністрів. Тобто варіанти є, точно варіанти є. Але дійсно ми не можемо з вами стати на шляху до євроінтеграції і також на шляху до підвищення якості безготівкових розрахунків, чого від нас чекають люди. Тому я просив би підтримати цей законопроект до першого читання в залі і далі вже продовжити на цій базі дискусії. При цьому в тексті рішення я пропоную додати, прямо в тексті рішення повноваження щодо ведення реєстру перекласти на Міністерство фінансів України з податкової, як це є зараз. І це відобразити прямо в рішенні, щоб ми за це також проголосували і в цьому вже контексті ми це питання, дискусію з цього питання закрили повністю.

Отже, ставлю на голосування висновок Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики до проектів законів України: про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA) (реєстраційний номер 13233) та альтернативного.

Комітету вирішив рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA) (реєстраційний номер 13233), поданий Кабінетом Міністрів України, та альтернативний, поданий народним депутатом Разумковим, включити до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

За наслідками розгляду зазначених законопроектів у першому читанні проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA) (реєстраційний номер 13233), поданий Кабінетом Міністрів України, прийняти за основу.

Доручити Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики доопрацювати законопроект 13233 відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України з урахуванням пропозицій щодо закріплення повноважень і зведення відповідних реєстрів, передбачених законом, за Міністерством фінансів України, а також пропозицій та зауважень, зазначених у цьому висновку, висловлених у інших висновках, зокрема структурних підрозділів Апарату Верховної Ради України, інших державних органів, інших експертних висновках, а також пропозицій і поправок, поданих суб'єктами права законодавчої ініціативи, та внести доопрацьований законопроект на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Співдоповідачем призначити Смаглюк, Василевську-Смаглюк.

Прошу голосувати. Гетманцев – за. Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Железняк категорично проти, з великою повагою до всіх присутніх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дубінський. Ковальчук.

КОВАЛЬЧУК О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Палиця. Василевська-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Васильченко. Васильченко.
 ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Васильченко – проти.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Воронько.
 ВОРОНЬКО О.Є. Воронько – за.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Володіна. Володіна. Геріга.
 ГЕРЕГА О.В. Геріга – за.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Горват.
 ГОРВАТ Р.І. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Діденко. Заблоцький.
 ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Кінзбурська.
 КІНЗБУРСЬКА В.О. Кінзбурська – за.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колісник. Кулініч.
 КУЛІНІЧ О.І. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Леонов.
 ЛЕОНОВ О.О. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Лукашев. Ляшенко.
 ЛЯШЕНКО А.О. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Марусяк.
 МАРУСЯК О.Р. Марусяк – за.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Мотовиловець.
 МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ніколаєнко.
 НІКОЛАСНКО А.І. Утримався.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Петруняк. Петруняк. Приходько. Приходько. Рєпіна.
 РЄПІНА Е.А. Рєпіна – за.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
 ПРИХОДЬКО Б.В. Данило Олександрович, Приходько – за. Зарахуйте.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Скорик.
 СКОРИК М.Л. З великою повагою до міністра і до Міністерства фінансів як до інституції, щодо законопроекту категорично утримуюсь.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Славицька.
 СЛАВИЦЬКА А.К. Славицька – за.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Сова.
 СОВА О.Г. Сова – за.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Устенко.
 УСТЕНКО О.О. Устенко – за.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Южаніна.
 Дякую. Рішення прийнято. Скільки – за? 18 – за, 2 – утримались, 2 – проти. Дякую.
 Рішення прийнято.
 Далі давайте продовжимо консультації. Ольга Михайлівна, будь ласка, давайте все ж таки з Мотовиловцем якимось з фракціями переговоріть, що ми далі з ним робимо, бо може бути аварія в залі.
 Так, далі пішли. Тепер до цікавого. Законопроект 13157 внесений на друге читання. Повели ми робочу групу, визначилися по основних моментах. Світлана Іванівна, вступайте в гру, ваша партія зараз буде. Так, всі на місці, всі готові, поїхали. Таблиця депутатам роздана, зауваження та пропозиції, які ви хочете обговорити. Не хочете обговорити. Будемо...
 ЮЖАНІНА Н.П. Я буду обговорювати.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Ніна Петрівна, будь ласка, обговорюйте.
 ЮЖАНІНА Н.П. Я хотіла би, я бачу, в таблиці до сих пір стоїть 79, 80 поправка до прийняття рішення. Хотіла, щоби ми зараз змогли прийняти рішення щодо них.

Тут така ситуація якраз склалася, і стало відомо, що податкова починає застосовувати якусь незрозумілу практику і це буде стосуватися дуже великої кількості аграрних підприємств. Аграрних підприємств, які придбавали наші облігації військові, які гроші не виводили з України, а працювали виключно на оборону і допомагали країні. Але, як виявилось, при розрахунку частки сільськогосподарського виробництва, яка дає їм можливість залишатися на 4-й групі, податкова вирішила враховувати в загальну суму доходів, отриманих підприємством, ну, компанією, аграрною компанією в цілому мінімальну вартість цінних цих паперів. Тобто от, за що вони купили, а потім все, що їм вернули, враховують в доходах підприємства, чим розминається частка виробництва сільськогосподарської продукції, і в них є ризик того, що вони можуть вилетіти із четвертої групи, бо ця частка буде складати менше... ну, частка сільськогосподарського виробництва, доходу від сільськогосподарського виробництва буде складати менше 75 відсотків. Бо частка оцих погашених, чи проданих, ОВДП може бути більше, чим 25 відсотків, якщо її так рахувати, як рахує зараз податкова. При тому, що це проблема взагалі, в тому числі вона пов'язана із обліком, на яких рахунках обліковується ця вся сума номіналу.

Я просто хотіла би звернути увагу народних депутатів, що колись раніше і ми в декларації показували от погашені цінні папери однією сумою. А потім, коли це стало взагалі таким приводом для весь час публічного знецінення депутата, який має нібито величезні доходи, а насправді він тільки отримує погашення ОВДП, от коли ми складали декларацію за 2025 рік, нам уже було передбачено в декларації розділити суми. Тобто номінал цінних паперів окремо показувався, а дохід, який платить держава за ці цінні папери, був показаний окремо. Ну, і він нікчемний, тому що справді відсотки невеликі.

Так от, тепер аналогічна ситуація склалася для юросіб, які перебувають на четвертій групі. Якщо їм рахувати оцю всю погашену суму тіла в доходи, то відбувається наступне: що їх виключають з четвертої групи, тобто вони вважаються позбавленими можливості перебувати на четвертій групі, і, мало того, і ще донараховують податок на прибуток за той період, який перевіряє податкова. Це ми так зараз спрацьовуємо, тобто допомагати армії... Ну, взагалі, от по-різному можна відноситись до ОВДП, але коли підприємство не виводить гроші, а вкладає їх в ОВДП і держава говорить, що це погано і ми вам нарахуємо за це штрафи, – це означає для мене, що ми взагалі не розуміємо, як будуюмо політику.

Я подала з цього приводу поправку 80 з тим, щоб у дохід не включалося тіло погашених облігацій. Працюючи з Мінфіном, ми прийшли до висновку, що краще буде запропонована редакція, як вони запропонували, ми з ними погодилися, – це 79 поправка. Я прошу 79 поправку врахувати для того, щоб уникати отакого спаплюження наших облігацій військових. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, Світлана Іванівна.

ВОРОБЕЙ С.І. Вітаю всіх присутніх, пане голову, народні депутати, запрошені. Рада вас бачити і рада, що нарешті дійшла черга до начебто простого законопроекту, а який містить дуже-дуже такі непрості речі.

Відразу скажу, Міністерство фінансів категорично проти цієї норми. Чому? Ми не проти того, щоб дійсно справжні сільськогосподарські товаровиробники залишались, мали такий статус і залишались на 4-й групі, оскільки вона передбачена Податковим кодексом, і нічого тут такого нового або дивного немає. Чим відрізняється 4-а група від загальної системи, або навіть від 3-ї групи? Тим, що податок сплачується не від реальних результатів діяльності, а від земельної ділянки, на якій ведеться ця сільськогосподарська діяльність.

По-перше, якщо брати норму Податкового кодексу, яка регулює, яким чином визначається частка, яка впливає на статус сільськогосподарського товаровиробника, то тут чітко написано, що до розрахунку береться загальна сума доходу такого товаровиробника. Не прибуток, не будь-які інші показники, а дохід. Причому це ніяким чином не пов'язано з варіантом обліку чи за МСФЗ, чи за національними, тією формою обліку, яку прийняв для себе підприємець.

Ще раз наполягаю, нічого нового податкова не видумала, тому що це норма, за яку голосували, яка вже давно існує в Податковому кодексі, вона передбачає розрахунок на підставі загального доходу. В операціях з цінними паперами загальним доходом як і з усіма іншими товарами доходом є вартість, загальна вартість реалізації... прибутком різниця між вартістю реалізації і вартістю придбання. І в цьому випадку як всі інші товари цінні папери нічим не відрізняються від інших товарів, якими також може торгувати сільськогосподарський товаровиробник. Тому ще раз наполягаю, нічого нового податкова не видумала. Так написано в Податковому кодексі.

Щодо військових так званих облігацій. По-перше, норма не передбачає взагалі диференціації на військові, невійськові. ОВДП – це не військова тема. ОВДП були і до війни, і будуть, я думаю, після війни, особливо в період розбудови і відновлення України бюджет потребуватиме внутрішніх запозичень і це буде відбуватися через ОВДП. Тому ця норма до війни має відношення, оскільки в період війни ці облігації активно застосовуються. Але я хочу сказати, що як би патріотично це не виглядало, це форма отримання прибутку, при чому достатньо високоефективного прибутку, тому що ці облігації, прибутковість цих облігацій перевищує навіть облікову ставку Національного банку. На сьогодні вона становить 17,8, наскільки мене не підводить... Да, від 16,3 до 17,8 відсотка річних, в різні періоди було і 19, і 19,8, коливалися, але нижче 13 відсотків жодного разу не опускалася дохідність цих облігацій.

Тобто це звичайна підприємницька діяльність, але на тлі торгівлі цінними паперами. Тобто, беручи діючі норми Податкового кодексу, сутність фінансових операцій з цінними паперами, норму щодо визначення частки, вартість реалізації, погашення цінних паперів, придбаних в будь-який період і погашених після 1 січня 2022 року, тут норма передбачає, нічим не відрізняється від інших періодів і від інших товарів. Тому ми не бачимо необхідності в цій пропозиції навіть в тому доопрацьованому варіанті.

Ще один такий аргумент. Дивіться, тут проблема насправді не тільки в тому, що підприємства, в яких вартість цінних паперів перевищує 25 відсотків від загального обсягу реалізації продукції, послуг в певному періоді, і випадання або виведення цих підприємств з переліку сільськогосподарських товаровиробників, тут йдеться про те, що такі підприємства не сплачуватимуть податок на доходи з таких високоліквідних цінних паперів, за якими держава виплатила значно... дуже значні кошти.

Я вам назву ці цифри, щоб ви ними могли оперувати і вони якимось чином, може, вплинуть на ваше рішення. Станом на лютий 2025 року таких облігацій, залишок по таких боргах складає 1 трильйон 867 мільярдів. З них 10 відсотків припадає на юридичних осіб, яких стосується ця проблема, яку ми обговорюємо. Це 187 мільярдів позика, яку отримала держава під ОВДП. Вираховуючи прибутковість цих цінних паперів, держава винна і виплачує підприємцям перед погашенням, винна виплатити приблизно 32-34 мільярди в залежності від того, які це цінні папери – однорічні, дворічні, трирічні, там коливається ставка від 16,3 до 17,8. Тобто якщо припустити, що хоча б 30 відсотків від цих суб'єктів є сільськогосподарськими товаровиробниками, це сума втрати від такого підходу, коли в розрахунок береться не вартість продажу цінних паперів, а тільки його прибуток цих цінних паперів, держава може втратити від 5 до 10 мільярдів гривень. Альтернативою, що може бути альтернативою цьому?

Якщо ви, шановні народні депутати, вважаєте, що вартість цінних паперів не повинна впливати на розрахунок частки власної продукції в товарному виробництві для визначення статусу сільськогосподарського товаровиробника, є вихід: ми можемо вивести доходи від цінних паперів поза спрощену систему. Таким чином товаровиробник залишиться сільськогосподарським товаровиробником, але при цьому, якщо він ще є торговцем цінними паперами, він повинен сплатити податок на прибуток за реалізацію цінних паперів. Тоді можна і не включати взагалі всю вартість реалізації цих цінних паперів до розрахунку сільськогосподарського товаровиробника. Якщо така альтернатива підходить, можемо про це поговорити.

В іншому випадку це, вибачте, схема ухилення від оподаткування високоліквідної діяльності, за яку сплачує держава, і це ніяк не благодійність. Так, це впевненість у державі, в якукладаються гроші, але вона не безкоштовна, вона оплачена дуже високою ціною з державного бюджету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Світлано Іванівно, вам романи писати. Ніна Петрівна, будь ласка. Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П. Зараз, одну хвилиночку, технічно дуже важко.

Світлана Іванівна, по-перше, в процесі обговорення цієї теми ви не включалися, ми могли би домовити в спокійному порядку все те, що ви тільки що сказали. Я не хочу заперечувати, тому що 80 відсотків усього, що ви говорили про облік, що це не впливає, – впливає! Ви подивіться, у нас за нашими українськими стандартами, 70 рахунок увесь вважається доходом, в міжнародних стандартах це виведена окрема операція з доходів. І по цінних паперах доходом вважається тільки різниця між придбанням і продажем цінних паперів.

Тому взагалі з цією проблемою треба розбиратися, абсолютно точно треба привести у відповідність розрахунок, який затверджує Мінагрополітики, визначення цієї частки... Там мають бути уже тепер дві колонки: за міжнародними стандартами, за стандартами національними бухгалтерського обліку. Тому що в цьому розрахунку навіть вказані номери рахунків, і якщо говорити конкретно про аграрне підприємство, яке вже працює за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, фінансового обліку, то там абсолютно немає тих рахунків, які вказані в стандарті.

Ту теорію, яку ви розказали, можливо, ви абсолютно праві, що цінні папери – це не обов'язково військові облигації. Да, тому в поправці вказано, що це стосується цінних паперів, починаючи з 2022 року. Щоб не розривати період, вказано з 1 січня 2022 року, це ми знайшли як варіант того, що це стосується зараз саме воєнного часу.

Ви вважаєте, що це позика, яка дорого вартує державі? Можливо, я про це весь час думаю, і я думала, що коли запроваджували Міністерство фінансів такі цінні папери, вони думали, що це буде якась короткострокова акція, а це вже перейшло в 4 роки. Треба думати, що далі з цим робити, ну ви ж самі продовжуєте тягнути кота за хвіст з цим питанням.

Наступне, що стосується вашого варіанту виведення доходів, отриманих від операцій з цінними паперами з облигаціями, за межі єдиного податку і сплати окремого податку на прибуток. А де ви раніше були? Чому ви не бачили, що до сих пір, якщо ти вміщаєшся в 25 відсотків, то ти не будеш платити податку на прибуток, і оті втрати, які ви назвали, будуть іти весь час на межі, до 25 відсотків і не будуть платити, якщо там справді є бажання не платити.

Тому зараз наказувати підприємству заднім числом, що ми не додумали, але ми вас доженемо тепер, я вважаю, що це взагалі цинічно, тому що іде податкова і нараховує, починаючи за всі роки, 2022-й, 2023-й і 2024-й, і нараховує податок на прибуток, в уявляєте, собі, вони ж не відділяють, щоб тільки цінні папери, а і по операціях в аграрному секторі, з аграрною продукцією. Як це може бути, де ж тут справедливість? Тому, вибачте, тут правди в ваших словах, ну зовсім немає.

Я попросила би колег, якщо насправді, я не знаю, я не проти, мабуть, потрібно було би відділити цінні папери, але цим ініціатором давно мали би бути Мінфін чи податкова. Вони не виступили, а зараз, коли вже є пропозиція народного депутата, вони зупиняють, тому що, бачите, у них є своя думка. А де ваша думка раніше була? Де вона була? Її ж треба виписати, її ж якось треба зробити.

Пан Улютин, що робити з тим, що вищою обліковою ставкою Нацбанку є відсотки по гривневим ОВП? Ви вважаєте, що це неправильно, що це занадто? Так ви ж тоді погодьте якось цю позицію із Світланою Воробей, заступником міністра.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дивіться, Ніна Петрівна, почув от неупереджену дискусію, чесно скажу вам, не бачу зараз можливості для того, аби врахувати цю поправку. Пропоную вам компромісний варіант: ми залишимо цю поправку у погодженій редакції з Міністерством фінансів як комітетську поправку відхилену, а ви проведете дискусії і консультації протягом

тижня до розгляду цього законопроекту з Міністерством фінансів і з головами фракцій, і якщо буде прийнято відповідне рішення, то тоді в залі ми це питання підтримаємо.

ЮЖАНІНА Н.П. А що члени комітету можуть сказати з цього приводу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що члени комітету займаються своїми справами зараз, мені так здається. Ніхто не хоче сказати з цього приводу?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Дивіться, як мені сказати, я руку підняв, чекаю своєї черги. У мене насправді є питання по вашій дискусії, якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По цьому питанню хочеш сказати?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. А?

ГОЛОВУЮЧИЙ. По цьому питанню щось хочеш сказати?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Да, по цій правці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, по цій правці.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Скажіть, чесно, я слухаю, можна я декілька питань задам, які мені незрозумілі в цій дискусії. Типу історія, якщо і спрощена, скажіть, де я тут маніпулюю, полягає в тому, що по факту позиція Мінфіну, що в даному випадку мають оподаткувати тіло ОВДП. Правильно?

ВОРОБЕЙ С.І. Ні, Ярослав Іванович, дивіться, тут насправді ця правка стосується розрахунку частки власної сільськогосподарської продукції в загальному обсягу операцій, в загальному доході. Питання в тому, що, як рахувати цей загальний дохід, який передбачений кодексом, він нікуди не дівався, він... завжди було написано: частка власної сільськогосподарської продукції в загальному доході. Питання в чому? Рахувати цей загальний дохід з цінних паперів як вартість реалізації цих цінних паперів чи рахувати до загального доходу тільки частину, яка є прибутком від цих цінних паперів. В Податковому кодексі немає ніякого посилення на особливості обліку, немає виокремлення якихось окремих операцій, які там враховуються, ні. Загальний дохід від всього, що.. від всіх видів діяльності, які здійснює платник. Береться і до ... *(Не чути)* відноситься дохід від реалізації власної продукції, 75 відсотків – значить ти на 4-й групі і сплачуєш податок від землі, враховуючи НГО на цю землю. При цьому береться вся вартість всіх цінних паперів. Ніна Петрівна пропонує зменшувати цей загальний обсяг доходу за рахунок неврахування номіналу цінного паперу. Чому так? Тому що спирається на МСФЗ...

ЮЖАНІНА Н.П. Бо це не є доходом. Мінімальна вартість – це мої гроші, а не дохід.

ВОРОБЕЙ С.І. Навіщо ви паплюжите звання бухгалтера? Доходом є загальний...

ЮЖАНІНА Н.П. Світлана Іванівна, будь ласка.

ВОРОБЕЙ С.І. Ніна Петрівна, я вас дуже прошу, не потрібно маніпулювати.

ЮЖАНІНА Н.П. Почекайте.

ВОРОБЕЙ С.І. Я вас дуже уважно слухала...

ЮЖАНІНА Н.П. Ви зараз образили мене.

ВОРОБЕЙ С.І. Називали всім, чим тільки можна...

ЮЖАНІНА Н.П. Ви зараз образили мене...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ша! Ми не будемо перебивати один одного. Вибачте, будь ласка. Дякую дуже всім. Світлана Іванівна, ви можете говорити, вас зараз ніхто не чув. Все сказано було. Дякую. Ярослав Іванович, ви задоволені? Дякую вам.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Я досі не зрозумів, пробачте, відповідь на своє запитання, можливо, у мене щось трошки проблеми з логікою, або я її просто не почув. Ще раз, окей, нам же ж взагалі вигідно, щоб вони це вкладали в ОВДП. Ми зараз будемо бюджет збільшувати на 200 мільярдів, типу, воно справді не виглядає як для мене як ухилення від оподаткування. Поясніть мені, в чому де моя логіка тут втрачається або чому це не підтримується. Мені з того, що Ніна Петрівна говорить, воно звучить логічно, правильно навіть з точки зору стимулювання, щоб народ зараз всю зайву ліквідність туди перекачував. Це точно краще ніж вони по трансферному чи якимось чином будуть це ховати. У мене до Світали Іванівни питання. Я розумію, про які ви ризики говорите, але, сорі, колеги, принаймні це ж логічно, нам треба, щоб вони туди гроші зараз заганяли, типу хочете потім...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Світлана Іванівна, включіть звук, по-перше. По-друге, я вам його вимкнув, да. Включіть звук, його немає у вас все одно, ви не можете включити.

ВОРОБЕЙ С.І. Тому що ви мене так вимкнули, що навіть слова вже не даєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ж я, я так можу.

ВОРОБЕЙ С.І. Дивіться, ще раз кажу. Цінні папери – такий же товар як все інше. Не можна до них підходити при розрахунку частки сільськогосподарської продукції як до чогось іншого. Закон такого не передбачає. Загальний вал, загальна сума доходу від всіх видів діяльності співвідносимо до доходу від власної продукції. Все. Це класика жанру і це було закладено при написанні цієї норми.

В чому полягає стимулювання? Стимулювання полягає в високій прибутковості цих цінних паперів, а не в тому, щоб додатково з них і не сплачувати податок на доходи. Причому такий податок на доходи з цих цінних паперів високоліквідних і дуже прибуткових будуть не сплачувати тільки платники четвертої групи, тобто тільки сільськогосподарські товаровиробники. Всі інші, хто хочуть вкладатися у військові облігації, знаходяться на спрощеній системі, на загальній системі, будуть сплачувати податок з цього доходу, крім сільськогосподарських товаровиробників, які знаходяться на четвертій групі, оскільки вони сплачують від землі, а не від доходу.

І оця маніпуляція з визначенням загальної суми доходу, вона дозволяє розширити можливості перебувати на спрощеній системі четвертої групи, навіть якщо ти торгівець цінними паперами, я, може, гіперболізую, але... і маєш там невелике сільськогосподарське виробництво.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Світлана Іванівна, ми вас зрозуміли.

ВОРОБЕЙ С.І. Якщо прибуток від цінних паперів вкладається...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми вас почули. Дякую. Дивіться, ми зрозуміли. Ярослав Іванович, є питання про те, про оподаткування цих доходів. Ніна Петрівна, ви ж теж бачите, що це питання є. Але давайте все ж таки перенесемо це питання на...

ЮЖАНІНА Н.П. Одну секунду, будь ласка, мені дайте. Будь ласка, хвилинку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Да.

ЮЖАНІНА Н.П. Я, по-перше, хотіла б, щоб Світлана Іванівна провела зустріч з бухгалтерами, вибачилась переді мною. І по-третє, хочу їй нагадати, що в існуючому розрахунку сільхозчастки, хай вона подивиться цю форму, є 8 виключень із доходу для обрахунку частки сільськогосподарського виробництва, починаючи від курсових різниць, які також виникали величезні суми доходів від курсових різниць при девальвації гривні. Це ми вже самі члени комітету подавали цю поправку, я була ініціатором, тому що це тоді теж було алогічно. Так і тут – 8 виключень (8!), а не існують загальні правила. Існують. Подивіться, будь ласка. І щодо обліку розбирайтесь з бухгалтерами, а не зі мною. Зрозумійте це раз і назавжди. Все. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ярослав Іванович, будь ласка. Це по цьому питанню?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Так. У мене питання тоді до вас. Пане голово, можна вашу позицію як мовного медіатора по податках.

І друге. Що далі, в результаті, до чого прийшли, що вирішили по цій нормі, тобто там ви робите окрему групу і так далі.

Воно справді виглядає, як або, або ситуація, або просимо вкладати в ...*(Не чути)*, або не просимо. Я чув Світлану Іванівну, чув Ніну Петрівну, можна вашу позицію почути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я поясню свою позицію. Дивіться, з одного боку, я підтримую позицію Ніни Петрівни в частині того, що не може злітати підприємство четвертої групи, якщо воно вкладає в облігації, бо ми зацікавлені в тому, щоб вони придбували облігації. Така моя позиція. З іншого боку, погоджуюся зі Світланою Іванівною, що ми не можемо дати 4-й групі пільгу тільки тому, що вона 4-а група. Отака дилема. Тому...

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Окей. І робимо що?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми просто беремо цю норму і на базі Мінфіну, Южаніної та всіх охочих доопрацьовуємо її, не в цьому законопроекті. А якщо в цьому законопроекті вони,

наприклад, погодять її в тому вигляді, в якому вона є в таблиці зараз, да, тоді в залі підтримають просто цю пропозицію і все.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. А в нас там є одна комітетська і від Мін...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція Южаніною, яка потім була доопрацьована, і вона у формі пропозиції комітетської зараз. Ми комітетську правку ставимо в таблиці і ставимо – відхилено. Якщо вона буда, якщо якісь будуть домовленості, то ми тоді її підтримаємо в залі. Отака логіка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Ну, 14 днів ще до засідання, я так розумію. Просто справді тут логіка є, тобто я от вас послушав, типу ви включилися в цю дискусію, – вона є, можна якось там робочу групу ще раз провести, поговорити. В залі, я думаю, що тоді якщо ніхто не буде проти, то спокійно проголосують.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тим більше, що можете приєднатися, Ярослав. Ярославе, можете приєднатися тоді до цього процесу прекрасного, тоді разом...

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Ну коли є Ніна Петрівна і Данило Гетманцев, і Світлана Іванівна, м'яко говорячи, мої податкові знання значно гірші. Я за те, щоб у нас більше торгувались ОВДП, яким способом, це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я, чесно кажучи, не дуже планую приєднуватися, але розраховую на те, що домовляться колеги. Так, Ковальчук.

КОВАЛЬЧУК О.В. Дякую, Данило Олександрович.

Доброго дня, колеги. В першу чергу хочу подякувати вам, Данило Олександрович, Андрію Мотовиловцю за те, що системно попрацювали з правками, про які зараз я буду говорити. І дві з трьох ініціатив, поданих мною від імені аграріїв і на користь аграріїв, в основному це малі середні товаровиробники, були враховані.

Які три норми подавались? Подавалась норма про звільнення від ПДВ у процесі передачі ОБВК, водних систем, споруд, і прирівнювання емфітевзису до договорів оренди з метою зняття проблеми подвійного оподаткування.

Вчора ми доопрацювали зауваження, які надійшли від Асоціації міст України, внесли пропозицію, відповідно вона попала в праву колонку, і дві з трьох, ще раз, ініціативи були підтримані. Ще раз величезне дякую від багатьох інтересантів. Але третя залишилась поза таким рішенням позитивним. І третя стосується "соєвих правок" і справедливого оподаткування саме малих підприємств. Про що мова? Мова про патронажні дивіденди, або так звані патронажні дивіденди, які дають можливість малим товаровиробникам кооперуватись і без подвійного ще раз оподаткування експортувати свою продукцію або продавати її на внутрішніх ринках країни.

Перша ідея, хочу нагадати, була в тому, щоб патронажні дивіденди для кооперації в сільському господарстві стосувались всіх видів діяльності: переробки, імпорту, експорту, внутрішніх операцій і так далі. Згодом, поспілкувавшись з товаровиробниками, з Міністерством фінансів, прийшли до такої пропозиції, що раз вже ми будемо проводити і будемо голосувати правки по миту на експорт сої, ріпаку, то давайте створимо рівні умови для малих товаровиробників, які не в змозі сформувавши достатньо цікаву велику партію одноосібно, як великі товаровиробники, і для того їм потрібно кооперуватись. А для того, щоб не було подвійного оподаткування, було запропоновано застосувати норму про патронажні дивіденди. Простими словами декілька товаровиробників зібрались і вирішили, що будуть експортувати сою і ріпак за межі території України або продавати її на території України, в Україні, з тим щоби ціна була привабливішою. І таким чином застосували патронажні дивіденди, податки будуть сплачені тільки як товаровиробником, а не новоствореним кооперативом.

Що ми почули і для чого все це, в принципі? У нас в Україні десятки тисяч малих товаровиробників, які, відверто кажучи, обурені такою несправедливістю, що їм не буде можливості експортувати свою продукцію без застосування мита, вони змушені будуть продавати її на території України, що теж, в принципі, добре, але ми говоримо про створення рівних умов, рівних умов для всіх незалежно від розміру підприємства.

Ось ці товаровиробники малі в основному за останній період часу виступали, писали свої звернення, виступали від імені асоціацій і виключно просили про те, щоб не забули їх і не залишили за бортом. Це мені здається, і багатьом, не тільки мені, це здається, більшості тим, хто приймав участь в цій дискусії, справедливим рішенням. Чому Міністерство фінансів зайняло позицію категоричну щодо такої норми, незрозуміло. І мені здається, що така позиція також ставить під ризик голосування, мені здається, Світлана Іванівна, що якщо малі і середні товаровиробники, комунікуючи з депутатами своїми з округів, будуть благати, вони не можуть погрожувати або змушувати, вони можуть тільки благати своїх представників в парламенті не підтримувати редакцію ту, яку сьогодні буде запропоновано голосувати, мені здається, це ставить під ризик голосування, позитивного голосування за весь законопроект.

Я не знаю, скільки голосів є, скільки буде, я тільки знаю одне, що зараз дуже активно це питання обговорюється по всій території України. До мене звертались декілька народних депутатів із запитанням, а чому ми не можемо включити ось таку просту норму і чому товаровиробники зараз телефонують, пишуть, зустрічаються з народними депутатами, просять це не підтримувати. Була запропонована така справедлива нескладна норма, яка просто встановлювала рівні умови для всіх.

Чи може бути це винесено, Данило Олександрович, я от не знаю, чи може це бути винесено по подібному рішення до правок Южаніної, які ми тільки що обговорювали, щоби зал Верховної Ради визначався? Чи потрібно проводити додаткові консультації з Міністерством фінансів, щоби обговорити цю проблему, і, можливо, Міністерство фінансів змінить свою позицію? Тому що я думаю, що члени комітету, почувши те, що я говорю, зададуть собі просте питання, а чому ми не можемо цього зробити. Це ніяким чином не нашкодить внутрішній переробці, балансу експорту і того, що очікується від товаровиробників в Україні, які будуть продавати свою продукцію на внутрішній переробці. Просто це буде їх право як і великим і середнім товаровиробника продавати без експортного мита, сформувавши достатньо цікаву і привабливу пропозицію на експорт.

Мені здається все дуже просто, і якщо би ми могли врахувати цю пропозицію, то доля цього проекту була би набагато впевненіша в частині підтримки закону в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Олександр Володимирович. Знімаю капелюха перед рівнем вашого лобізму, в хорошому сенсі цього слова, ви прийняли дві правки з трьох і тепер продавлюєте ще й третю.

А щодо рівності, дивіться, я теж за рівність, ви ж знаєте, що якщо я вважаю, що взагалі будь-які пільги виключені вони на шкоду, тому я би взагалі 4-у групу прибрав би, і була б у нас рівність, і було б у нас свято, і всі би платили так, як всі платять, і не було би оцих перекосів і оцих питань про те, що викривлення на викривлення від 4-ї групи і костилів на костилі від 4-ї групи, і всі б сплачували на загальній системі. Все було б справедливо, так, як у Польщі. Андрій Вікторович, будь ласка. Це я так просто, я не вимагаю відповіді, але просто я знаю, що Андрій Вікторович щось хоче прокоментувати.

КОВАЛЬЧУК О.В. Одну секунду, Данило Олександрович, якщо дозволите. Ну не одну, одну репліку тільки скажу.

Порівнювати нас з Польщею вкрай складно, тому що там на 1 гектар виплачують сільгоспвиробникам величезні суми, і ви це знаєте, різні допомоги, підтримки і так далі, і так далі, і так далі. У нас і ця розмова про патронажні дивіденди, да, вона триває дуже давно, але особливо загостреною вона стала не через власну якусь ініціативу, а саме після того, коли з'явилась норма про застосування мит для експорту сої і ріпаку. От внаслідок цієї ініціативи з'явилась ось ця хвиля.

І, Данило Олександрович, по великому рахунку, лобіювати інтереси малих і середніх, малих особливо підприємств, дивіться, у нас їх десятки тисяч, мене здається, це почесно і це круто. І, спілкуючись з ними, важко давати відповіді на прості питання, чому ні, ну, от відверто кажучи, от суперскладно. Я не знаю, яку позицію озвучить зараз Міністерство фінансів, зараз ми послухаємо, але пропозиція така: що протягом наступних днів, скільки залишилося до голосування в залі, повернутись до цього питання, предметно поговорити про це – і просто

зняти це загострення. Це ж важливо, і це не складно, для того щоб ця ініціатива, яку ми сьогодні обговорюємо, плавно проходила і реалізовувалась в житті. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, зрозуміло. Я вам комплімент зробив, я ж навіть спеціально підкреслив, що лобіювання в гарному сенсі цього слова, але, дійсно, потужно. Андрій Мотовиловець, а потім Світлана Іванівна.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Щодо розмови з ВАР, я був на правлінні, ми розмовляли з великою кількістю переробників, людей, які обробляють землю. Ми дуже поважаємо ваш труд, ми дуже... вважаємо, що велика частина економіки. Я хочу придбати маніпуляції, щоб цей проект ініціювало Міністерство фінансів. Це неправда. Міністерство фінансів не ініціювало це питання щодо мита. Відповідь на мито – це питання переробки України і збільшення внутрішнього валового продукту. Ініційовано це було Міністерством економіки, погоджено з Президентом України. Міністерство фінансів підключилося тільки на етапі, коли з'явилися патронажні дивіденди.

Щодо патронажних дивідендів. Друзі, наша розмова з Міністерством фінансів вона була виключно математична. Вони прийшли і сказали: покажіть мені переробників, які на четвертій групі. Ми перевірили всіх, на четвертій групі їх нема. Те, що ви хочете в ... *(Не чути)* з даним видом дивідендів, вони також сказали: дивіться, ми беремо топ-10, топ-20, топ-30 всіх переробників. Покажіть мені, хто з них на четвертій групі, якщо ви про рівність. Відповідь наступна: з топ-20 два переробники, які мають 200-300 гектарів *(Не чути)* і мають земельні ділянки, всі інші не мають.

Чи вважає Міністерство фінансів четверту групу формою підтримки? Так, вважає. Чи вважає Міністерство фінансів, що є заявки на переробку продукції аграрної від Міністерства економіки? Так, вважає. Чи вважає він законопроект, який буде розглядати наступний щодо можливості завезення обладнання без мита і з подальшою несплатою податку на додану вартість, податку на прибуток, підтримкою? Так, вважає. Вважаємо ми як держава, що ми хочемо більше перероблювати? Так, дійсно, ми хочемо конкурувати, ми хочемо власні виробничі потужності.

Ми зараз знаходимося з вами в професійній дискусії, яка дуже, я можу сказати, вона... От ми відверто кажемо, ми вводимо мито, ми вводимо... ми можемо поступити по-іншому, буде постанова про заборону, і ніхто нічого не скаже, тому що металолом буде закритий, тому що багато, що буде закрито для того, щоб перероблялося тут. І Кабмін може прийняти це рішення. Дивіться, і це також важливо, це стосується переробки всередині країни.

І я хочу сказати наступне. Ви ж всі розумієте, що ми знаходимося в постійних перемовинах з донорами, які фінансують наш бюджет. Є перемовини з Міжнародним валютним фондом, я ВАРу чітко доповідав: особлива увага Міжнародного валютного фонду до 4-ї групи. Якщо ми зараз будемо давати щось додатково, а здебільшого кооперативи будуть створені 4-ю групою, у нас будуть проблеми з комунікацією з ними.

Ми зараз пройшли ще одне рішення, буде зобов'язання, я не хочу ніколи побачити зобов'язання про те, що треба відмінити 4-у групу. Воно може з'явитися, і це велика дискусія. І коли ти з ними дискутуєш, ти можеш тільки взяти тільки цифри. Я взяв цифри. Дивіться, я бачив стільки маніпуляцій на цій зустрічі з ВАРом, мені сказали, що нам не вистачає переробки, що ви робите. Дивіться, мені дали інформацію, я після цього все проаналізував, я передав інформацію, яка повністю спростовує цю інформацію.

Друзі, ми дуже поважаємо вашу роботу, але ми живемо в одній країні. Дивіться, і ми пішли на максимальні поступки. Вивезення з 01.09, звичайно, добре, хай виїде даний урожай, інші урожаї повинні проробляти тут. Ми дійсно так вважаємо, ми дійсно вважаємо, що 4-у групу треба залишити саме зараз, коли йде війна. Ми, дійсно, вважаємо, що переробка повинна залишатись і в нас є грантова допомога. Дійсно, є проблема, мені теж сказали заявки, які ми зараз опрацьовуємо, коли є проблема згадування у судових рішеннях чи ще щось. Дивіться, це треба слухати, це треба робити. І дійсно сказати, що наш комітет щось не робить, щоб у нас не було внутрішньої переробки. Так а навіщо ми приймаємо закон, щоб обладнання сюди завозили, якщо не буде сировини? Ми не можемо побудувати зараз бізнес, який буде

займатися і сировиною, і переробкою, і всім іншим. Друзі, це досить важко і це величезна сума інвестицій. Це можливість саме маленькому бізнесу стати середнім або середньому стати великим, це питання довгої роботи. І ви зараз бачите всі шляхи, які робить держава для того, щоб ми переробляли саме тут, тому що ми дійсно хочемо бути з сильною економікою.

Там дискусії у нас до цього були, чи будуть платежі в євро, чи ні, слабкі країни не беруть в Євросоюз, і ми хочемо побудувати потужну країну, яка знаходиться ще й у війні. І тому мені скажуть, що ми не хочемо сплачувати ніяких дивідендів, краще ми відправимо на переробку, друзі, дивіться, є якась логіка країни, і я прошу її підтримати. Я, дійсно вважаю, що вона важлива. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Світлана Іванівна, будь ласка.

ВОРОБЕЙ С.І. Дякую.

Я от можу підписатися під кожним словом пана Мотовиловця, я згодна, що все, що він говорить, це правда. Я хочу єдине додати, Олександр Володимирович, ми ж вами працювали по різних питаннях, навіть тих, про які ви ще не згадали, які в нас лежать на столі, по пальному, ми будемо обговорювати. Але, чесно кажучи, про патронажні дивіденди, крім тиску, ніяких інших розмов не було.

Я питаю авторів, питала і раніше, і зараз: я не бачу як заступник міністра фінансів, який трошки розбирається в оподаткуванні, де там подвійне оподаткування. Я не розумію, чим патронажні дивіденди відрізняються від інших дивідендів, які також виплачуються членам інших об'єднань. Коли мені це пояснять, коли я буду впевнена, що це дійсно подвійне оподаткування, його треба прибирати, можливо, ми знайдемо якийсь результат. До сих пір ніхто, крім такого прямого – ви повинні прийняти, тому що ми взагалі все зарубаємо. Ну поясніть хто-небудь! Я не бачу, ще раз кажу, в мене немає впевненості, що ті патронажні дивіденди потрібно звільняти від оподаткування ПДФО і взагалі що вони відповідають європейським нормам.

Я згодна з паном Андрієм, і коли я розмовляю з МВФ і згадую патронажні дивіденди, по-перше, вони вже про них знають, вони негативно на них реагують. І ствердження або посилення на те, що це ж в Європі є такі, – вони питають: а 4-а група в Європі є? І це підтвердження того, що сказав пан Андрій.

Це непросте питання, Олександре Володимировичу, це дуже не просте питання, тому що ми породжуємо нову преференцію. І ми повинні розуміти і довести її не тільки самим собі, але і нашим донорам, що це потрібно Україні, так, як ми будемо доводити по підтримці переробної промисловості. Це також буде непроста історія, але я підтверджую, що Міністерство фінансів підтримує всі законопроекти, які спрямовані на підтримку переробної промисловості в будь-якій сфері. Тому вибачте, ми не можемо підтримати патронажних дивідендів, тому що вони – це *terra incognita*. Ніхто толком не може його пояснити, чому це повинна робити в нашій системі оподаткування.

Я так розумію, що питання ще до двох тем, про які говорив Олександр Володимирович, це емфітевзис. Так?

КОВАЛЬЧУК О.В. Питання, да, їх врахували, там нема...

ВОРОБЕЙ С.І. І друге питання – це водокористувачі. Тобто звільнення від оподаткування у разі з безоплатною передачею активів меліоративної системи, я спрощено, до організацій водокористувачів. Так? Ми зараз обговорюємо. Дивіться...

КОВАЛЬЧУК О.В. Ні, вони враховані, Світлана Іванівна. Вони враховані в комітетських правах.

ВОРОБЕЙ С.І. Я розумію, але я хочу висловити позицію Міністерства фінансів, якщо дозволите. Дивіться, ми мали розмову і з авторами, і з заступником міністра аграрної політики Тарасом Висоцьким, і з представниками організацій або, я не знаю, як це називається, які будуть здійснювати або здійснюють, уже є певні випадки передачі таких активів організаціям водокористувачів. Ми проговорили все, там було три варіанти, як вирішити проблему, одна з них відпала відразу, тобто визначити вартість і зробити це не безоплатною, а платною приватизацією. Там дуже багато потрібно вносити в інші закони і ми її відклали. Залишилося

два варіанти, це той, що пропонує Олександр Володимирович, тобто ввести пільгу на... звільнити від оподаткування операції з безоплатною передачею і відмінити дію пункту 198.5 щодо податкового кредиту, який був сформований у зв'язку з створенням активів, які будуть безоплатно передаватися.

Другий варіант, який ми пропонували і наполягаємо на ньому, це сплата ПДВ за рахунок фінансування з державного бюджету, яке виділяється, на підтримку експлуатації Державного водогосподарського меліоративного комплексу. Тобто гроші такі виділяються на утримання цих об'єктів, які передбачається передати далі в приватну власність.

Хочу вас ознайомити з деякими цифрами. Дивіться, починаючи з 2023 року, я взяла, до 2028 року, на підтримку цього господарства виділяється від 500 мільйонів гривень на рік до майже мільярда в 2028 році. В 2025 році це буде 785,8 мільйона, тобто майже теж мільярд. При цьому в 2023 і 2024 році, в тому числі, я так розумію, у зв'язку з певною передачею об'єктів в приватну власність, вибуття із балансу цих організацій кожен рік була економія цих коштів. Причому економія в 2023 році склала майже 200 мільйонів, це 192,9 мільйона, в 2024 це було 259 мільйонів. При тому як на сплату ПДВ в 2025 році потрібно 46 мільйонів, в 2026 потрібно буде 49. Це дані, які мені дало Мінагро.

Тобто мова про що? Оця економія в 2023 і в 2024 році була розподілена на інші потреби, серед яких ніхто не заявляв про сплату ПДВ. Якщо це не потрібно і Мінагро розрахує разом із своїми водокористувачами державними і комунальними, скільки їм потрібно ПДВ на цю операцію передачі, вони повністю вкладаються в бюджетну програму, яка вже існує, яка розписана до 2028 року, яка передбачає виділення бюджетних коштів на утримання цих об'єктів, і в зв'язку з тим, що вони будуть передаватися, буде економія кожен рік. Тобто утримання треба переключити в сплату ПДВ на передачу в інші руки. Все.

І ми вважаємо, що ці кошти є, вони вже заплановані, і тільки техніка, від техніки залежить, якщо Мінагро подасть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, Світлана Іванівна. Зрозуміло. Висоцький з приводу цього. Висоцький. Нема Висоцького? Мінагро нема? Мінагро заперечує на аргументи Мінфіну з урахуванням того, що в них забирають ці гроші на оборону. Забирають ці гроші.

ВОРОБЕЙ С.І. Це неправда. Забирають те, що не використано. Якщо це буде використано на виконання закону, його ніхто не забере. Його просто не використали, воно в економії, тому що об'єкти передані або не використано на експлуатацію, тому забрали. А що ж вони повинні залишатися невикористаними? А якщо вони будуть використані, ніхто не забере.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хорошо. Дивіться, підсумовуючи цю прекрасну дискусію з приводу аграрних правок, от дивіться, законопроект не емвеефівський, не євроінтеграційний, не такий, щоб він десь там був на контролі. Законопроект містить цілий ряд позитивних ініціатив, які...

ВИСОЦЬКИЙ Т.М. Доброго дня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І вам того ж. ...які потрібні для розвитку тих чи інших галузей. Я говорю до того, що ми можемо не приймати. Ми можемо його як не прийняти зараз, так не прийняти в залі, так не підписати, Президент може його не підписати, бо Мінфін дасть негативний висновок і там чи буде вето, чи взагалі не буде вето, чи буде, знаєте, як у нас, у нас велика кількість законів просто так лежать непідписані. Тому мені здається, що єдина можливість його прийняти – це розумний компроміс. Це розумний компроміс. Якщо по воді врахована правка в таблиці, по водокористувачам, і навіть врахований емфітевзис в таблиці, то, напевно, це розумний компроміс з врахуванням того, що з тих пропозицій, які були від, скажімо так, Всеукраїнської аграрної ради, давайте називати речі своїми іменами. Це мистецтво можливого. Якщо Всеукраїнська аграрна рада буде наполягати на тому, щоб, там буде збивати правку іншу, по сої, яка спрямована на розвиток виробництва вітчизняного, не буде прийнятий цей закон взагалі. Ну, не буде цієї правки по сої, бог з нею. Не буде і ваших правок, не буде законопроекту цього. Не буде, там є декілька дуже корисних правок на користь нотаріусів, там що полегшують звітність, і інші правки, які прифронтові території там, ну, не буде їх, проведемо якісь в іншому законі, якісь взагалі ніколи не проведемо.

Розумієте, тут важливо в наших оцих дискусіях не перетиснути. Да? Я хочу, щоб мене почув ВАР. Не перетиснути. Ваша вимога така ґрунтовна щодо патронажних дивідендів не обґрунтована логікою, економікою і навіть вашими потребами не обґрунтована, бо ви вирішуєте це питання легко вже протягом достатньо великого часу. А ваші великі конкуренти, ці надвеликі компанії-експортери, вони не користуються 4-ю групою для того, аби вивозити товар за межі митної території України, вони всі на загальній системі оподаткування. Тому там нема конкурентних переваг у них. І ці цифри, мені здається, Мотовиловцю і Ковальчуку їх показали, у них вони є. Тому...

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Друзі, я відразу кажу, що я змінив стратегію, ми будемо збирати депутатів, які не підтримували і показувати ці цифри, і цифри не на вашому боці взагалі. Я буду показувати все, презентацію, я буду показувати експортерів, я буду показувати імпортерів, я буду показувати переробників, на якій вони системі оподаткування. Дивіться, я буду відкрито вести дискусію, як я вів з вами, і депутати заслуговують їх так само, як і шановні члени ВАР. Дивіться, вони покажуть, там у презентації чітко вам показано зростання ВВП і втрати від патронажних дивідендів. Неспівмірно, це збитковий проект повністю для країни.

Я скажу, друзі, ну дивіться, а поряд стоять закони – пільги для армії і пільги для того, щоб завезти сюди обладнання. Вони скажуть: так а що ми робимо, Андрій, навіщо ти в цьому комітеті займаєшся фінансами, якщо в тебе цифри не сходяться? Вони тупо не сходяться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дякую.

Дивіться, враховуючи викладене, я все ж таки пропоную, я бачу це, – повірте мені, я завжди справедливо намагаюся розв'язувати такого роду протистояння і дискусії, – я бачу тут, у таблиці зараз знайдений розумний компроміс між тими першочерговими позиціями, які були. Дякую. Ніколаєнко, будь ласка.

НІКОЛАЄНКО А.І. Доброго дня, колеги. В мене уточнення по 3-х правках, вони стосуються, – це правки 34, 70 і 81, вони стосуються оподаткування і відповідних дій за відсутності, зміни по оподаткуванню земель, що під гірничими підприємствами. Тут треба або там вказати, що це не стосується тих проектів, які будуть реалізовані в рамках Mineral deal. Тому що якщо ми це просто приймемо, ми суперечимо угоді, ратифікованій парламентом, яка каже про те, що ми не можемо погіршувати податкову ситуацію для проектів, які будуть реалізовані в рамках Угоди із США. А оскільки найбільший проект, і там планується саме угоди з видобування, відповідно ці зміни податкові можуть суперечити цій угоді. Хочу коментар із цього приводу Мінфіну чи Мінекономіки. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, я вам прокоментую. Мова йде про... це правка, яка дає право позбавити ліцензії у випадку несплати ліцензійного платежу. Да?

НІКОЛАЄНКО А.І. Це 34-а, а 70-а і 71-а – це про 8 і 12 відсотків збільшення плати за землю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропонуєте додати, щоб на неї не поширювалася угоди, проекти...

НІКОЛАЄНКО А.І. Я просто вважаю, що, дивіться, коли ми підписували угоду з американцями, і парламент її ратифікував, таких варіантів позбавлення ліцензій законодавством не передбачено. Інша стаття цієї угоди передбачає, що ми не можемо погіршувати умови. Відповідно, умовно кажучи, якщо зайде завтра якась компанія, яка буде фінансуватись в тому числі за рахунок американців і вона щось там не заплатить, ми не можемо в неї забирати угоду, тому що це буде, перше, суперечити, забирати ліцензію. А друге, там інша умова передбачає, що ми не будемо погіршувати податкове законодавство, відповідно на момент укладення існували інші податки.

Я проти дискримінаційних підходів, тобто я не дуже, мені подобається, що в нас для одних надкористувачів будуть одна правила, для інших – інші. Але підписавши цю угоду і її ратифікувавши, ми це вже зробили. Тобто відповідно ми маємо розуміти, що треба бути впевненими, що не зайдемо по цим трьом правкам в колізію разом з нашими американськими партнерами. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Іванович, я, чесно кажучи, не дуже впевнений в тому, що ми не може відібрати ліцензію, якщо вони не будуть сплачувати ліцензійних платежів, з якого

такого дива. А чому ми повинні не відібрати. Це не погіршення умов, умова є про сплату плати за ліцензію. Якщо вони не будуть сплачувати, підуть так само як і всі інші.

НІКОЛАСНКО А.І. Ні, там же ж у нас, якщо давайте разом подивимося, там не за ліцензію, там навіть, можливо, не за надра. Там ми вводимо те що, якщо компанія не буде сплачувати за оренду майна, якого іншого, забирається ліцензія. Цього сьогодні законодавством не передбачено. А наша умова, зобов'язання в рамках minerals deal передбачає, що Україна односторонньо не може погіршувати законодавство, яке існувало на момент укладання цієї угоди. Відповідно ми його для потенційного інвестора по тій чи іншій причині погіршимо. Я не кажу, що це не потрібно робити. Я за те, щоб ця, наприклад, норма була. Просто звертаю вашу увагу, що по цій нормі, це вона менш проблемна, а там, де норма підвищення податку, вона прямо суперечить одному з пунктів цієї угоди україно-американській. Он Мотовиловець вже ж підняв руку, він, мабуть, знає.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Дивіться, там так склалася доля, що мене включили в комісію по розподілу РП надр. І я там знаходжуся разом з міністром фінансів і з Міністерством фінансів, і з податковою. Податкова каже, друже, там дивись, по розподілу великі проблеми, дійсно, з землею, з водою. Там треба робити великий комплексний закон і підходити до цього... Я не знаю, чи врахував ти все. Андрій, я пропоную піти до податкової, у мене є людина, яка там цим займається, він покаже все, тому що щоб добути, там використання електрики, води, воно величезне, поділ територій.

Дивіться, там кількість проблем у Податковому кодексі величезна. І у зв'язку із тим, що ми ще не дійшли до розподілу і нічого не дали, я думаю, що нам треба, ну, сісти з тобою і дуже попрацювати з ним, тому що там зміни і до Митного, і до Податкового, декілька кодексів для того, щоб це дійсно було реалізовано, щоб вони дійсно могли виробляти, переробляти і розуміли, що вони в однакових умовах з іншими компаніями. Я тебе дуже прошу...

НІКОЛАСНКО А.І. Я двома руками за. Я про це і кажу, що дивись, там насправді я ж до парламенту трохи мав відношення саме до цієї галузі і там те, що поліпшувати і покращив для того, щоб інвестор зайшов, багато чого треба. Але ми самі себе, такі форми підписавши, загнали в ситуацію, що ми односторонньої, без погодження з американською стороною в цій царині не можемо змінювати податкове законодавство.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Дивись, я розумію, але якщо ми можемо вирівнювати або прибирати, я думаю, що вони це сприймуть нормально.

НІКОЛАСНКО А.І. Окей. Просто я кажу, що давайте...

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. У зв'язку з тим я дуже прошу, я просто переживаю за наступне. Може, податкова і Мінфін, які ходять на комісію, ще не передав інформацію представникам Мінфіну, які зараз на комітеті, і Мінфін скаже я проти, а потім нам все треба буде перероблювати, розумієш, тому що там дійсно є проблема. Дивіться, там на кожне вони кажуть: ми за розподіл, ми хочемо, щоб вони прийшли в Україну, але ми дуже просимо подивитися, там величезна кількість проблем. Там і розрахунок по місцевим бюджетам, там і розрахунок по державному бюджету. Друже, там треба... ну, там, дійсно, треба сісти попрацювати. І податкова розуміє про ці проблеми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хорошо, добре, давайте так. Давайте все ж таки ми це питання залишимо, бо це органи місцевого самоврядування, які звернулися до нас з приводу того, що вони недоотримують гроші у зв'язку з тим, що є двозначність. Ми фактично усуваємо зараз двозначність в нарахуванні цієї ставки, ми її прибираємо, вона не вплине жодним чином на умови, бо там річ в тім, що одні сплачують так, а інші сплачують по-іншому. І вони рахують від різних баз ту пільгу, яка надається їм сьогодні законодавством. Ми приводимо це просто у відповідність до однієї бази, аби не було цих двозначностей. Тому це, з одного боку, дрібна правка, а, з іншого боку, якщо орган місцевого самоврядування має кар'єр, то для нього це питання життя і смерті, бо це єдине його джерело для існування. У нас є декілька таких органів місцевого самоврядування. Ви знаєте, Житомирщина, Київщина, декілька десятків таких органів місцевого самоврядування. Слобожан Олександр, підтримуєте це, да?

СЛОБОЖАН О. Да, Данило Олександрович, підтримуємо, абсолютно правильна аргументація. Тут приведенням у відповідність якраз-таки знімаються дискримінаційні умови, що хтось платить добросовісно, а хтось не платить добросовісно. І, навпаки, 70 і 71 правки приводять у належну відповідність.

І, користуючись, щоб два рази слово не брати, дякую вам як голові комітету, членам комітету і секретаріату, пану Ковальчуку за врахування відпрацьованої редакції по емфітевзису. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зрозуміло. Железняк далі.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Якщо можна, я прискорю нашу дискусію. По-перше, вже ми дві години засідаємо, я не бачу в чаті комітету презентації чи опису реформи митниці від Мінфіну. Для розуміння конструктивності діалогу по конкретно цьому законопроекті я дуже радив би цей процес...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Світлана Іванівна, наберіть Драганчука. Можна скинути нам в чат просто цю презентацію, щоб зняти оці всі розмови? Будь ласка. Дякую.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Ми ж не ДБР, не маємо на нього кримінальну справу заводити? Можна якось там по-іншому, в нормальному режимі це дати? По-друге, я просто відреагую, пробачте, на історію, яка... Я не знаю щодо патронажних дивідендів, за чи проти, в мене немає тут позиції, чесно вам говорю, я не дуже в цьому розбирався. Але, будь ласка, ну... в даному випадку реагую на слова мого колеги і, не побоюся цього слова, другом Мотовиловця. Можна нас не вважати за відсталих інтелектуально людей, які ведуться... до цього Мінфін розповідав, що нас викинуть з цього... в чорний список, якщо закон провалиться, зараз я почув про МВФ. Ну давайте, я хочу подивитися, як від вас три людини підпишуть меморандум, в якому скасовується IV група. Ребята, типу воно ж, лякалка працює один раз, знаючи, як ведуться перемовини з МВФ конкретно Мінфіном, розкажіть мені, будь ласка, як у нас одночасно тут лякаємо ми МВФом і у нас митницю ми так провалили, історію з призначенням, чи по БЕБ що у нас трапилось вчора на Кабміні. Давайте розкажіть мені, як ми це реалізуємо. Чи "правки Лозового", там подобаються вони чи ні, у нас прийняті? Бенчмарк третій раз. Тому я дуже прошу, будь ласка, не вважайте нас за людей, які готові послухати байки і цьому повірити, особливо коли ви цим хочете прикрити не найбільш реформаторську історію. Це такий загальний коментар, щоб не переходити на особистості. Я чекаю презентацію, повідомлю, що мій лист на підняття врахування чи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, зрозуміло. Світлана Іванівна, є презентація?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Пане голово, пробачте, будь ласка, я не розумію, в який момент ви вирішили виключати мікрофон членам комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, бо ви повторюєтесь, розумієте, а ми хотіли...

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Дивіться, коли я питаю, яка ваша думка по моєму виступу, я обов'язково дам таку можливість, я її не питаю, тому дайте я закінчу. Дякую. Так щоб з повагою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми можемо з вами зараз затвердити регламент...

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Я ж не виключаю, я не повторююсь, я просто говорю, що лист поданий, я чекаю до кінця нашого засідання презентацію по митниці. Так Мінфіну, щоб швидше воно рухалось. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу вибачення за...

ВОРОБЕЙ С.І. ...*(Не чути)* не піднімає слухавку, я йому написала, що комітет...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Дякую. Я прошу вибачення за те, що я вимикаю членів комітету, прошу вибачення. Але ми не затверджуємо з вами регламент для виступів, і деякі члени комітету, зловживаючи цим, займають весь час проведення комітету. Й інші члени комітету роблять зауваження голові комітету, який надає преференцію окремим членам комітету, даючи їм можливість фактично...

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Дивіться, я чув, що у нас є перехід між комітетами...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, перебивати не будемо. ...виступати соло, виступати соло протягом усього засідання.

Тому, зважаючи на ті зауваження, які я отримую на свій особистий телефон, я роблю відповідні кроки. Вибачте, будь ласка, якщо ви будете наполягати, затвердимо тоді регламент, на кожний виступ кількість хвилин, включимо таймер, як в Комітеті охорони здоров'я включають, і будемо вимикати. Але насправді я ж, мені здається, не переходжу жодним чином червоної лінії, я намагаюся всім дати можливість висловитися, да, але коли ми повторюємося по декілька разів і це все, а люди сидять ждуть, ми ж кворум ще не повинні втрати, розумієте. Дякую. Марусяк Олег Романович.

МАРУСЯК О.Р. Ще раз добрий день всім! У мене дві простенькі правки – 77-а, 78-а. Я хотів, щоб ми їх обговорили, і хочу пояснити, чому я їх подав. Там іде мова про збереження касового методу щодо розрахунків з комунальними й підприємствами, які надають енергетичні послуги.

У нас ця норма діє до кінця цього року. Моя правка передбачає продовжити її можливість, цієї норми, до 28-го року. Про що мова? Коли я її подав, ту правку, в мене не було підтвердження від Міністерства палива й енергетики. Зараз вони... я отримав листа, я відправив у чат, можете всі подивитися, вони підтримують ту норму. Я хотів би, щоб ми її обговорили, і позицію Світлани Іванівни, позицію Мінфіну, і може ми її проголосуємо, і підтримаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Мінфін, будь ласка.

МАРУСЯК О.Р. А якщо можна, дати виступити представнику Міністерства паливенерго. Там є піднята рука.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Представник Міністерства палива і енергетики.

КИЯН Ю.А. Доброго дня, шановні колеги. Міністерство енергетики. Дійсно, ми отримали на опрацювання як міністерство правки до законопроекту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, будь ласка. Ви не Міністерство енергетики, у вас є, напевно, посада повинна бути, да? І, напевно, у вас є...

КИЯН Ю.А. Так. Доброго дня. Мене звати Юлія Киян, я генеральний директор Директорату стратегічного планування та європейської інтеграції Міністерства енергетики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, будь ласка, а заступник хоча б міністра не має часу...?

КИЯН Ю.А. На жаль, заступник міністра був з початку комітету, але наразі він був змушений відключитися через участь у нараді віцепрем'єра, відповідно попросив мене все-таки виступити. Він був тут, чекав моменту, коли ми будемо обговорювати саме цю правку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ви маєте повноваження виступати від імені міністерства за посадою? Увімкніть мікрофон, будь ласка.

КИЯН Ю.А. Я можу озвучити позицію Міністерства енергетики, яка була підписана сьогодні міністром енергетики щодо опрацювання цих двох правок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, давайте, озвучуйте.

КИЯН Ю.А. Отже, відповідно до нашого опрацювання обидві правки, які були нам надіслані, а саме 69-а і 70-а, перша стосується касового методу, друга стосується продовження дії зняття ПДВ, підтримуються Міністерством енергетики. В першу чергу, тому що ми вважаємо, що, враховуючи критичну ситуації в енергетиці, обладнання, яке критично потрібне підприємствам, повинно безперешкодно заїжджати на територію України та відповідно не повинні бути стягнуті додаткові кошти, враховуючи і так критичний фінансовий стан енергетичних компаній.

Що стосується касового методу, ми також підтримуємо цю правку, тому що у нас є звернення від підприємств енергетичної галузі, і вони повідомляють, що якщо це буде скасовано, то це призведе до зростання заборгованості між учасниками ринку електричної енергії та може негативно вплинути на стан розрахунку підприємств з бюджетом через відсутність джерел для їх сплат. Ще раз зазначу, що дана позиція була офіційно надіслана. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дивіться... Міністерство фінансів, будь ласка. Світлана Іванівна, тоді жестами давайте. Ну, на телефон переходьте. Дивіться, поки Світлана Іванівна переходить на телефон, я поясню... в принципі, не поясню, я повторю те, що у нас було на

робочій групі. Ми не проти правки по касовому методу як такої. Тобто у нас немає відторгнення щодо цієї правки, у нас немає взагалі жодного протистояння щодо цього. Ми за те, щоб... напевно, будемо за те, щоб її підтримати. Але питання полягає в тому, що ця правка жодним чином при наших неодноразових зверненнях до Міністерства енергетики не обґрунтовувалась Міністерством енергетики. Ніколи Міністерство енергетики до нас не зверталось з обґрунтуванням необхідності такого рішення. Більше того, у нас є три звернення від Мінфіну, в яких Мінфін говорить про те, що він заперечує, він проти такого.

І коли ми з вами, не маючи жодного досвіду і жодних знань взагалі, і професійності жодної в енергетиці (я за себе говорю, але думаю, що більшість так само), будемо приймати до другого читання правочкою те, що стосується цілої галузі, і бюджету відповідно, то мені здається, що ми так далеко можемо з вами зайти. Тому, Світлана Іванівна, будь ласка, позиція ваша і давайте ще раз. Тричі я звертався, тричі я звертався до Міненерго, до Мінфіну з проханням надати позиції. Міненерго – це взагалі нічого, Мінфін заперечує. Тобто я не можу сказати, що навіть я цим питанням не займався, да, а зараз вони перерахували ваші правки в листі і написали внизу, що вони не заперечують що вони підтримують. Да, ну, що, серйозно? Дивіться, мені здається, що так, такого рівня і на такі суми питання не вирішуються так-от як вони намагаються вирішити. Будь ласка, Світлана Іванівна.

ВОРОБЕЙ С.І. Дякую, Данило Олександрович.

Справа в тому, коли примусово виключається мікрофон, в мене блокуються всі кнопки, тому я вибачаюся за технічну таку затримку. Дивіться, позиція Міністерства фінансів залишається тією ж самою. Четвертий раз ми проти продовження цієї пільги. Поясню, чому. Пільга була введена в 2015 році. Проблема та сама, що зараз декларується, проблеми з розрахунками, сплатою ПДВ і тому потрібно продовжити касовий метод. Причому продовжується ця пільга знову на 2 роки. Тому, чесно кажучи, ми також питаємо в Міненерго і не отримуємо відповідей, для чого була введена ця пільга, що було зроблено, щоб змінити ситуацію, яким чином ще 2 роки покращать ситуацію з розрахунками, що відбудеться?

Справа в тому, що цієї пільги немає в переліку дозволених пільг в директиві 112 щодо ПДВ. І ми приходимо до 27-го року, нам так або інакше потрібно буде її відмінити, вона не повинна бути. А проблема не вирішується. То, може, потрібно вирішити проблему, а не продовжувати пільгу? Ми не бачимо ефективності цієї пільги, тому ми проти неї.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. А 78-а правка Марусяка? Світлана Іванівна.

ВОРОБЕЙ С.В. Так, це пільга на ввезення енергетичного обладнання, на постачання. Ми також проти, тому що це втрати бюджету. Була ситуація, коли треба було підтримати виробництво цього обладнання або відновлення енергетичних об'єктів. Ми вважаємо, що всі зв'язки налагоджені і необхідності знову вводити пільгу, продовжувати, вірніше, пільгу, вона закінчується в грудні з закінченням цього року, ми не бачимо такої необхідності. І автори нам не дали підтвердження, чому знову потрібно продовжувати її. Вона була термінова, термін закінчився. Чому не використали?

МАРУСЯК О.Р. Данило Олександрович, можна? Світлана Іванівна, просто ситуація не змінилася, війна не закінчилася. І тільки на підставі того і потрібно дати можливість завозити ще обладнання енергетичного сектора. Чи це потрібно, щоб була якась критична ситуація для того, щоб знову можна було дозволити генератори завозити, коли ця пільга закінчиться. У нас ще, очевидно, є ще пів року, це питання ще за пів року можна підняти. Дай боже, щоб ця війна закінчилася і нам не потрібна була би ця пільга. Але іде мова про... ситуація в країні не змінилася і потреба у постачанні всього цього обладнання залишається. У нас що в енергетиці все вже добре?

І щодо касового методу також я з вами незгідний, тому що касовий метод – це дуже проста норма. Розраховались, заплатили податок. В стані війни ви добре знаєте, що половина населення за кордоном, розраховуватись взагалі немає кому. Є багато неплатежів у комунальній сфері. Касовий метод це є безобідна річ, якщо заплатили – заплатили податок, не говорять же, що звільняємо від податку, платим податок тільки від того, що оплатили.

ВОРОБЕЙ С.І. Я можу відповісти?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка. *(Загальна дискусія)*

ВОРОБЕЙ С.І. Пане Олексій, при всій повазі, дивіться, війна продовжується, і не тільки енергетична сфера, на жаль, потерпає. Але ця норма була прийнята для того, щоб покращити ситуацію, щоб мати час зреагувати на виклик. Час був, зреагували, генераторів в нас навезли вже більш ніж достатньо. Якщо щось змінилося знову... Це по-перше.

По-друге, її коли вводили, ми ж розуміли, що війна може не закінчитися. Ми ж не написали, що до кінця війни. Ми написали термін, в який ми повинні були як держава впоратись з проблемою. Поясніть мені, що змінилося. Це по-перше.

По-друге, ви говорите, що це дуже проста пільга, касовий метод. Справа в тому, в нас ще є зобов'язання по нашим євроінтеграційним прагненням: або ми йдемо в Європу, або ні. Я ж вам не просто так сказала про 112-у Директиву. Ми недавно, на початку червня, пройшли скринінг, де відзвітували, що ця пільга вже закінчилась. І тепер, коли ми чекаємо, ми ось отримали тільки проект висновку по скринінгу, ми вводимо норми, які не відповідають європейському законодавству. Тобто ми звітували, що в нас такого відхилення нема, після того, як пройшли скринінг, знову вводимо це відхилення. Або ми повинні розуміти, що це конче необхідно і, так, повинен бути якийсь новий виклик, або поясніть, що мені говорити нашим опонентам по євроінтеграційній оцінці нашого законодавства. Це перше.

По-друге, в меморандумі, подобається це комусь чи не подобається, є пряма вимога, або зобов'язання наше, не поширювати, не продовжувати і не поширювати пільги, які призводять до зменшення дохідної частини. Пан Железняк говорив, що меморандум це не балансє і хто підпише відмову 4-ї групи. Ще гірше буде, якщо меморандуму не буде. Це означає, що не буде траншу. Тобто коли його ніхто не підпише, тоді буде ще гірше. А таке може бути. Тому ми не можемо скидати із щаблів наші зобов'язання. Дайте аргументи і будемо відстоювати це. Поки таких аргументів немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Герус.

ГЕРУС А.М. Доброго дня. Дивіться, дійсно, у нас ця історія з касовим методом була останні роки, і це були серйозні аргументи, сильні аргументи, які сьогодні, на жаль, не зникли. Ці аргументи заключаються в тому, що весь ланцюжок платежів на ринку електроенергії він починається з держави, з державних підприємств. Це як державні підприємства там платять зеленим виробникам енергії, як з іншими розраховуються. І, на жаль, у нас всі борги виникають в цьому ланцюжку з точки, яка називається держава або державні підприємства.

Звичайно, що якби є вирішення цієї проблеми, якщо просто взяти і підняти тарифи всім, не знаю, в два чи в скільки раз, то тоді ця проблема зникне і її не буде. Але ми розуміємо, в якій ситуації ми живемо, мабуть, зараз поки якби цього робити ніхто не готовий. Тому в мене пропозиція, що все-таки справедливо було б, поки є в нас заборгованість, яка починається від державних підприємств, то підтримати цю історію з касовим методом, продовження історії з касовим методом. Тому що, мабуть, не дуже справедливо державі самій не платити вчасно в повному обсязі, але вимагати, щоб державі податки платили, хоча підприємства цих доходів де-факто не отримали, а отримали просто обліковий запис, що хтось щось купив, товар забрав, але гроші не заплатив.

Тому все-таки пропозиція, щоб це підтримати, бо інакше це буде величезна проблема, просто в підприємств не буде коштів, щоб працювати не по касовому методу. А якщо держава зі своєї сторони буде все вчасно платити, то і касовий метод тоді буде працювати, як звичайна система оподаткування, все буде автоматично платитися, якщо будуть повністю надходити розрахунки. Тому в мене прохання підтримати цю правку, продовження цієї правки, вона, дійсно, дуже важлива.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, які пропозиції будуть у колег?

МАРУСЯК О.Р. Даниле Олександровичу, якщо можна, поставити питання на голосування і підтримати Міненергетики і їхній комітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не впевнений в результатах, я хочу консенсусу дійти. Давайте почуємо когось. Ще Мотовиловець, мене цікавить, давайте порадимось. Железняк, Мотовиловець, хто ще може?

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Я підтримую голову комітету, як ви вирішите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ясно. Питання в касовому методі, який дійсно, напевно, треба нам все одно буде прийняти колись. Але Міністерство енергетики займає не те, що пасивну, деструктивну позицію з цього приводу. Воно абсолютно ігнорує, в принципі ігнорує це питання і...

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Моя пропозиція: відкласти до приходу міністра енергетики. Може, якщо він, я не знаю, я так зрозумів, там із заступниками проблема, там половина вже – з підозрами НАБУ, половина – з протоколами. Давайте міністра! Якщо це важливо, да, я так зрозумів, але Марусяк точно, мені здається, обґрунтував важливість. Ну давайте тоді міністра, якщо у нього між перекиданням грошей на різні криптофлешки буде час, нехай приходить, ми послухаємо, в принципі, напевно, логіку підтримаємо. Інакше, мені здається, що заступник директорату – це не рівень нашого комітету. Я чув, що на комітет Андрія Геруса міністр приходить особисто. Ми тут будемо, дуже цікаво, до речі, спитаємо, може, він зайде – гроші знайдемо в системі, взагалі буде дуже чудова позиція. Андрій Вікторович, зможеш організувати Германа?

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. В мене просити... ну це знування, коли ви ображаєте директорів департаментів.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Я з великою повагою ставлюсь, ми з тобою... *(Не чути)* ми працювали.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Дивіться, це не велика повага, коли...

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Але наскільки я пам'ятаю, на комітети приходять політичні представники, правда? Іще раз, якщо там, я розумію проблеми із заступниками, там половина – з підозрами, половина – з протоколами. Окей, а можна нам... поки його ще не...

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Дивись, протокол – це не злочин, по-перше. Жодної підозри в діючому міністерстві діючих заступників немає, всіх заступників...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, давайте... Спокійніше, давайте...

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Ти переконаний, переконаний?

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... вибачте.

МАРУСЯК О.Р. Хлопці, давайте не про це, давайте вирішимо питання з... Андарак Роман, замміністра, був на зв'язку довший час, просто у них там, у віцепрем'єра засідання.

ГЕРУС А.М. Можна мені два слова?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте Герусу сказати. Дивіться, у нас питання по суті... Андрій, почекай. У нас питання по суті зараз.

Дивіться, да, можемо відкласти, я до цього був схильний, щоб відкласти це питання надалі, і далі там... Дивіться, Олег Романович, в чому річ. Ну, друге: 78 правку ми навіть розглядати не будемо. Вибачте, будь ласка, вона складна, і навіть не обговорюємо. Я навіть час не буду витрачати. Не можна такого роду і рівня питання вирішувати правками до другого читання в такий законопроект. Тобто їх можна вирішувати, але коли цьому передую величезна дискусія, обмін даними, матеріалами, коли є консенсус в Кабміні, а не одне міністерство суперечить іншому міністерству. Тоді, да, ми можемо цю узгоджену позицію, і такі є, до речі, в цьому законопроекті також, ці правки вставляються, і тоді ми вже... як би рішення прийняте. А влаштовувати на комітеті оці дискусії, так воно не робиться, і не повинно робитися. Тому, якщо галузь має такі проблемні питання, утворимо робочу групу – і вперед, і в якомусь наступному законопроекті або з першого читання, або з другого читання щось врахуємо. Я прошу утримуватися від таких взагалі підходів навіть.

Але ця 77 правка, підтримує її Герус, який написав на наш комітет лист. І зараз він на комітеті. І тому я його і питаю, і заслуховуємо ми його, і на нього реагуємо відповідним чином. І тому я хотів би, щоб і інші члени комітету також підключилися щодо своєї позиції щодо цього питання. Якщо Мотовиловець наполягає на тому, щоб відкласти, будемо відкладати. Ну, тобто ми повинні просто вирішити це спільно, у мене немає просто рішення, я не можу його особисто прийняти. Герус, будь ласка.

ГЕРУС А.М. Дивіться, у мене перше прохання до Ярослава і до всіх інших: не переводити це в персональну площину, тому що це не проблема персонально міністра, він спокійно буде жити і з тою правкою, і без тої правки. Це проблема ринку, і навіть не десятків, а сотень компаній, які з тим зіткнуться. Тепер на що теж хотів би звернути увагу. Колись цей касовий метод був підтриманий вашим комітетом. Він був підтриманий не просто так, що це захотілось вам чи комусь, були певні обставини. Це борги, які починалися з держави, державних підприємств. Держава не платить, не оплачує отриману електроенергію, але хоче, щоб їй податки заплатили в повному розмірі. Єдиний аргумент, який я хочу додати, що обставини не змінилися, все те, чому ви це приймали два роки тому чи три роки тому, все те, на жаль, залишається сьогодні, тим більше під час війни. Тому обставини ті самі, тому логічно було б при тих же самих обставинах прийняти те саме рішення, яке ви приймали два чи три роки тому. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Світлана Іванівна, будь ласка.

ВОРОБЕЙ С.І. Я б хотіла підтримати ваші пропозиції і пропозиції від пана Мотовиловця. Чому? Можливо, якщо ми відкладемо це, не знімемо, а відкладемо це питання, воно непросте, воно багатопрофільне. Можливо, нам Міністерство енергетики розкаже, як вони за ті два роки, які пропонують продовжити пільгу, вирішать цю проблему неплатежів державних підприємств? Вибачте, це проблема і виконавчої влади, я згодна. Давайте між собою розберемося, якщо вони нам дадуть таке бачення, як ця проблема за два роки вирішиться, навіть я підтримаю це, я вам обіцяю. Але дайте нам розуміння, для чого ця пільга, чому за десять років не вирішили, а за наступні два роки щось вирішить? Дайте нам розуміння, як це буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій, будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Дивіться, я просто переживаю, що ми в своєму розслідуванні вийдемо сам на сам, вийдемо на казначейство, яке просто не пропускає платіж місцевого самоврядування, тому вони не можуть закрити, а у нас немає грошей, тому що ми не виконуємо міжнародні зобов'язання. Якщо це не порушує наші зобов'язання, *(нерозбірливо)* пільга, давайте тоді слухати Геруса, якщо це важливо дійсно і там велика кількість компаній, можна зібрати аналітику скільки компаній і до чого призвів касовий метод. Тоді треба, звичайно, підтримувати і голосувати це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дивіться, давайте завершимо цю дискусію. Зрозуміле питання. У мене є пропозиція конструктивна. Ми з вами приймемо цю правку, приймемо цю правку 77. На наступному тижні, в середу, ми проведемо зустріч між Міненерго, Мінфіном і народними депутатами без ринку, напевно, бо зрозуміла його позиція. І те рішення, яке ми приймемо на цій зустрічі, ми імплементуємо в залі. Якщо ми не приймемо і не погодимося... ну, будуть суперечності щодо цього, або якщо Міненерго знову надішле нам директора департаменту чи когось ще, ми просто зіб'ємо цю правку в залі, я її особисто зіб'ю в залі. Якщо ми все ж таки отримаємо ті матеріали, про які говорить Мінфін, залишимо це так, як є. Погоджено? Добре, так зробимо? Дякую.

. Я погоджуюся. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

. Погоджуюся. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На цій щасливій ноті ми завершили розгляд цього прекрасного...

А що там НАК "Нафтогаз" хотів ще? НАК "Нафтогаз" є?

КУДІН Д. Є, Данил Олександрович, в особі Укрнафти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щось таке у вас дуже дивне представництво.

КУДІН Д. Дозвольте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, давайте.

НІКОЛАСНКО А.І. Денисе, я перепрошу. Данило Олександрович, а, можливо, ми цю частину в закритому режимі, виключити трансляцію. Просто результати ударів і що ми робимо для цього, можливо, не треба це в загальний доступ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за пропозицію. Я підтримую.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Я думаю, можна продовжувати. А, не виключили.
_____. Зараз трансляція пропаде і будемо продовжувати.
_____. Ютуб виключіть. Вже можна.